

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA.
BRAȘOV, piața mare nr. 50.
Scrierile nefranseze nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.

SEBRATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și în
orașele Birourilor anunțate:

la Viena: M. Dukas Nachr.
Max. Augenthaler & Emrich Looser.
Heinrich Schalek. Rudolf Bösch.
A. Oppelka Nachr. Anton Oppelka.
In Brașov: A. V. Goldberger,
Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolff & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
cundă garmond pe o coloană 6 cr.
— Publicări mai dese după
tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o
ziă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 35)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administraționa, Piața mare
Târgul Inului Nr. 50, etajul
I: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 191.—Anul LXIII.

Brașov, Duminică 27 August (9 Septembrie).

1900.

„Asociațiunea“ la Mehadia.

Mâne, Duminică, se vor întruni pe Valea Cernei, lângă băile lui Hercule, numeroși fii luminați ai poporului nostru din ținuturile bănațene, ardelen și ungurene, la adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“.

Este a patru-decea adunare generală, ce o ține Asociațiunea. În împrejurările excepțional de grele, în cari trăim, această societate ne oferă unica ocaziune de a ne pute da sémă de situația noastră generală culturală și de a ne pute sfătui, ce urmăz să mai facem și să mai întreprindem pentru ca să ne apărăm pe cât numai se poate, cu zelul, cu energia și cu mijlocele noastre proprii, marile interese ale culturii noastre naționale, dovedind, că suntem un popor, care ține cu mândria la limba, la datinele și obiceiurile, la literatura și cultura sa românească și care merită a figura cu onoare între popoarele doritoare de progres ale acestei monarhii.

Nu ne indoim, că după frumoșele pregătiri, ce le-au făcut frații bănățeni pentru primirea oșpetilor la Mehadia, adunării de mâne i se va da nimbul cuvenit și sperăm, că ea va fi nu numai bine cercetată, ci condusă și de însuflețirea pentru marile scopuri, la cari țintesc Asociațiunea.

S'au ținut în ultimele patru de-cenii adunări, în cari s'a manifestat cea mai nobilă însuflețire pentru problemele Asociațiunii. Cu toate acestea nu putem dice, că lucrarea prestată în serviciul culturii noastre ar fi corăspuns și numai pe departe nobilului avânt, ce adese-oră și-l'au luat membrii Asociațiunii în adunările ei generale.

Insuflețirea, ce se manifesta din timp în timp, când se vedeau erăși cu toții întruniți la olaltă, era semnul cel mai vedit, că poporul nostru este primitiv pentru tot, ce privește cultivarea lui; era dovada, că muntele nu-i lipsit de vena de aur, ce poate aduce bunăstare și mulțumire.

Dér ca să se ajungă la această bunăstare și mulțumire, nu-i destul o înflăcărare momentană produsă de bucuria, că s'a dat de urma aurului, ci se recere înainte de toate muncă, muncă sistematică, devotată și neobosită, muncă cu pricepere și precauțiune și— unirea tuturor forțelor pentru a răsbi la scop.

Fost'a ore tot-deuna așa și întru cât privește exploatarea nobilei dorințe înăscute Românului pentru cultivare și progres? Ar însemna, că nu voim cu totă sinceritatea acest progres, decât n'am mărturisit, că prea multă vreme nu s'a lucrat cu sistemă în sinul Asociațiunii și că întru cât s'a făcut ceva, s'a lucrat cam în sec.

Pentru-ca însuflețirea spre ajungerea scopurilor Asociațiunii, manifestată sporadic cu ocaziunea adunărilor generale, să fiă transplantată în popor ca să poată aduce rodelile ei binecuvântate, era de lipsă înainte de toate a se susține și cultiva din centru contactul necurmat cu poporul. Multă vreme însă a domnit părerea greșită, că numai cei cu carte și cu învățătură, așa numita inteligență, aveau să lucreze pentru popor, fără concursul direct al acestuia.

De un șir de ani numai a început a se lăți tot mai mult convingerea, că cei din comitet și jurul său n'au decât rolul de a conduce lucrarea Asociațiunii, ér această lucrare ca să fiă de folos trebuie să fiă săvârșită de-o potrivă și diutr'o dată prin însuflețirea și munca întregului popor.

Astfel s'a dezvoltat ideea salutară, ca în tot ce se întreprinde din partea conducerii Asociațiunii să se aibă în vedere, că numai prin atragerea poporului pe toate terenurile, ce se oferă, în cercul muncii culturale naționale a acestei societăți literare-culturale, ea își poate rezolva problema sa spre binele nemiului întreg.

Tot-odată cu propagarea acestei idei, care a făcut să se părăsescă era stipendiilor și să vină o nouă eră a răspândirii de scrieri folositoare între popor, a bibliotecilor populare etc. s'a întărit și ideea, că conducerea Asociațiunii trebuie să țină sémă cu scumpătate în stăruințele sale de sentimentele nobile și delicate ale întregului popor, sentimente cari formeză singura hrană pentru păstrarea și lățirea adevăratei însuflețiri, fără de care nu se poate realiza nici unul din scopurile Asociațiunii.

Dorind din suflet, ca adunarea generală dela Mehadia să facă un pas înainte în direcția această singur mântuitoare, salutăm cu iubire pe frații întruniți cu scopul măreț de-a da un nou avânt muncii, ce cu toții trebuie s'o prestăm pentru cultura noastră națională.

Misiunea română la Constantinopol.

Primirea misiunii române la Constantinopol, a fost într'adevăr strălucită.

Ceremonialul întrebunțat cu această ocaziune, s'a deosebit, în unele părți, chiar de cel care se useză pentru primirea ambasadorilor. *Fas-tul și splendorrea recepțiunii făcute misiunii române, au produs o adevărată senzație, în toate cercurile diplomatice din capitala Turciei.*

Pe basa informațiilor sale particulare „Epoca“ dă ore-cari detalii, în această privință.

Accidentul lui Djelal Pașa.

Dér mai întâiu un accident:

Se scie, că Djelal Pașa, adjutant al M. Sale Sultanului, a fost atașat pe lângă persoana d-lui Marghiloman, ministrul român de esterne.

Când vaporul „Regele Carol“ a ajuns la intrarea Bosforului, Djelal Pașa a pornit cu un mic vaporeș (bateau mouche), întru întimpinarea sa.

O manevră greșită a provocat un accident, care putea să aibă triste urmări.

Vaporeșul, pe care se aflau reprezentanții Sultanului, s'a isbit de o stâncă și s'a răsturnat. Djelal Pașa a căzut în apă și numai cu mare greutate a putut fi salvat.

Prânțul dela Yıldiz-Kiosk.

A doua-zi, după sosirea misiunii, a avut loc la Yıldiz-Kiosk prânțul oferit de M. S. Sultanul, în onorea misiunilor străine.

Chiar după locul ce d. Marghiloman ocupa la masă, se putea vedea considerația ce s'a dat misiunii Regelui Carol, în această solemnă ocaziune.

La prânț au luat parte 150 persoane. Sultanul, așezat în capul mesei, avea la dreapta și la stânga sa pe ambasadorii marilor puteri în ordinea următoare:

La dreapta — baronul Calice, ambasadorul Austro-Ungariei și decan al corpului diplomatic; d. Zinovief — ambasadorul Rusiei și d. Constans, ambasadorul Franciei.

La stânga — d-nii O'Connor, ambasadorul Marei Britanii; Marschall al Germaniei și Panza al Italiei.

Imediat după ambasadori, la dreapta ambasadorului Franciei și înaintea tuturor celorlalți trimiși extraordinari, era așezat ministrul român.

Întreg personalul legațiunii române a luat parte la prânț, împreună cu dragomanul ei, d. Lahaille, singurul dintre dragomanii invitați.

E drept, că a fost invitat și dragomanul ambasadei ruse, d. Maximof, acesta are însă rangul de ministru plenipotențiar.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Spre sară....

Era ntr'o zi spre sară,
Bătrânul sóre vesel
pe dealuri poposit
Se pregătea să plece
pribég în altă țără....
Un sóre nou în locu-i
pe cer de-ar fi zîmbit
N'ar fi rămas pădurea
asa de aiurată

Ca n'fața ta curată,
Când ai trecut pe gânduri
prin crângul înflorit!

Era ntr'o zi spre sară,
Oprit'ai lumea n'cale
cu ochii-ți ângeresci
Scantei senine rupte
din cer de primă-vară...

Trimis-ai fost pe lume
pe toți să ne uimescî;
Căci mersul têu molatic
nici lebăda nu scie

De-i dulce poesie,
Séu de-i al unei umbre
pierdută prin povești!

Era ntr'o zi spre sară,
Steteam de vorbă singuri
sub fagul aplecat,
Și sfințele-ți cuvinte,
accente de chitară,
Cădeau duióse, blânde
pe-un suflet inoptat
Ca nisce stropi de rouă
pe-o flóre n'părăsire....
Și m'î-ai jurat iubire,
Și martor ne-a fost fagul
din crângul parfumat.

Era ntr'o zi spre sară,
Treceam visând a-lene
prin crângul mohorit,
Căci tómnai dase-o față
pustie și amară....
Și fagul de-astădată
stetea posomorit....
Mě mângăiai c'un zîmbet
când m'adusei aminte

De-a tale jurăminte,
Și fagul par'că-mi spuse:
„A fost un vis, și-atât!“

Sân-Petreanul.

Desertorul.

(Noveletă.)

Bătrânul Sburlea era foarte mulțumit într'una din seri.

De obicei, după sfințitul sóreului, el se aședa pe prispa casei, ca să respire aerul răcoros, după o nesfârșită zi de muncă, și să se gândescă la cele ce avea de făcut a doua zi. Dér în acea seră el nu eși din casă, până în momentul când cina fú gata. Măriuca își privea unchiașul pus pe gânduri și-i părea réu vedându-l mahnit.

Ce i-s'o fi întâmplat? ougeta ea.

O fi primit vr'o veste rea dela Nistor, o fi bolnav!... Ardo focu de miliția!... Răsbobis'ar lupii în capetele ălor de ne duo copii la bătlăia.

Cu toate acestea ea nu îndrăzni să întrebe nimic pe barbatul său; îngrijată ca și densus, curată ridicabile, ce trebuiau să le pue la modesta lor masă.

— Auđi biăstemați!... Auđi vëndetorii!... ăise în cele din urmă bătrânul Sburlea, îndărjit de mâniă.

— Dér pe cine ești supărat, frățióre?... îl întrebă Măriuca, voind să afle înțelesul cuvintelor lui.

— Ia pe cine!... Pe nisce vëndetori, pe

nisce ómeni mici la suflet, care-și lasă to-vărășii să se verse sângele pentru țără, ér ei fug și se ascund prin podurile părinților lor, care-i primesc și-i ospăteză, ca și cum ar fi săvârșit o faptă bună.

— Și cine sunt aceia?... Unde i-ai vedut?...

— Un militar bătrân ca mine, care a vedut multe focuri și vijelii, descopere în tot-deuna viziunile celor fricoși! și

— Și cum?

Feciorii lui Stan Gună și Niță al Sandi, au desertat eri nópte din tabără și acum sunt în sat. Diuna stau pitiți prin podina casei, și nópteă dorm în clăile cu fên.

— Si ce-ți pasă de faptele lor!...

— Firesce, că-mi pasă! Am și eu un fecior în răsboiu... și n'ăși voi, când el este în fața morții, alții să se răsfețe în liniște și indestulare. Să ferescă sfântul, să fi săvârșit Nistor al nostru o asemenea faptă, că uite, cât sunt de bătrân și cât mi-e pușca de ruginită, un glonț i-ăși trânti în piept, și l'ăși culca la pământ, fără nioi un păcat!

— Nu cred să se întâmple una ca asta! Nistor e vrednic de tine! ăise Măriuca cu lacrimile în ochi, gândindu-se la

Misiunea bulgară.

Rolul misiunii bulgare a fost cu de-săvârșire șters.

Câte-va incidente petrecute cu ocaziunea primirii miniștrilor prințului Ferdinand, vor ilustra mai bine cele ce spunem.

Mai întâiu la masă, d-nii Ivancioff, Radoslavoff și Papricoff, au fost așezați printre funcționarii turci, alături de persoanele de mână a doua. Au fost astfel tratați ca adevărați vasali, ceea-ce a supărat, până în adâncul sufletului, pe domniile acestia și i-a făcut, după cum ni-se afirmă, să protesteze.

Un alt incident caracteristic e și împrejurarea, că guvernul turc a refuzat să dea escortă militară reprezentanților misiunii bulgare, în tot timpul cât au rămas în Constantinopol.

Supărarea miniștrilor bulgari a fost cu atât mai mare, cu cât chiar ministrul Muntenegrului s'a bucurat de această onoare.

O nouă și ultimă umilință a suferit misiunea bulgară cu prilejul iluminățiunii pe Bosfor.

Un vapor special a fost pus de Sultan la dispozițiunea ambasadurilor, pentru a asista la acest spectacol feeric.

La debarcader, miniștri bulgari au voit și ei să se urce în vaporul acesta. Un înalt funcționar, însărcinat cu primirea, i-a făcut însă să înțeleagă, că, în acel vapor, nu e loc pentru asemenea personaje și i-a trimis alături de funcționarii turci pe un alt vapor.

D. Marghiloman la Sultanul.

Audiența d-lui Marghiloman la Sultanul a ținut peste limitele obișnuite în asemenea împrejurări. Nici unuia dintre trimișii străduinari nu i-s'a acordat o așa lungă audiență, ceea-ce a surprins mult toate cercurile diplomatice din Constantinopol.

Miniștrii bulgari, cari n'au făcut decât să intre și să iasă dela audiența imperială au rămas cu totul plouați.

Chiar și în timpul mesei, la Yldiz-Kiosk, s'a remarcat atenția pe care Sultanul a acordat-o d-lui Marghiloman, deoarece de mai multe ori i-a adresat cuvântul prin intermediul lui Ibrahim-Pașa, marele măestru de ceremonii al palatului, care stătea în picioare din dărătul jilțului imperial, după cum prescrie protocolul turcesc.

Cișmeaua.

Putem da, cu această ocazie, un interesant detaliu. Alături de salonul de recepțiune, în care M. S. Sultanul acordă audiențe reprezentanților misiunilor străine, se află o cameră misterioasă, a căreia mobilă nu se compune decât dintr'un divan turcesc circular și un fotoliu, așezat în mijloc.

Un funcționar de încredere ocupă această cameră. El are ca misiune de a da

drumul unei cișmele, așezate într'un colț al camerei, ori de câte ori Sultanul are o conversație cu vr'un personaj, în salonul de alături.

Sgomotul pe care-l face apa cădând, împiedică de a se auzi conversația din camera de alături, și astfel secretele de stat nu pot fi divulgate.

Alte detalii.

Un alt detaliu caracteristic e faptul, că musica imperială turcescă a executat imnul regal român în perfecție. Membrii misiunii române au fost plăcut impresionați de o execuție, pe care — ne-a afirmat un membru al misiunii — nu au auzit-o nici în țară.

Putem adăoga cu prilejul acesta, că șeful muzicii imperiale e un *grande de Spania*, având rangul de general de divizie în armata turcă.

Convenția comerțială.

Efectul produs de acordul comercial turco-român în cercurile diplomatice, este într'adevăr extraordinar.

D. Marghiloman a fost viu felicitat de ambasadorii marilor puteri. D. Constans, ambasadorul Franței, a ținut, în special, să exprime ministrului român de externe totă stima și considerația sa pentru reușita negociațiunilor diplomatice românești.

În toate cercurile, acordul comercial se consideră ca un adevărat succes al diplomației românești.

Revista politică.

S'apropie toamnă și de-odată cu ea viața politică încă începe să devină mai viuă. Până la deschiderea dietei ungurești vor mai trece încă vre-o 2—3 săptămâni. Se observă însă deja de pe acum o mare fierbere în cercurile politice maghiare și între partidele ungurești. Cei mai mulți se întrebă, dacă vor fi ori nu toamnă această alegeri dietale? Foile guvernului țin să liniștescă spiritele prin comunicate și declarațiuni oficiale, că nu poate fi vorba de alegeri anul acesta, și că Coloman Szell n'are de gând să facă alegeri, decât în primăvara anului viitor.

Nu mai puțin sunt agitate spiritele între Maghiari prin *lupta confesională*, ce s'a declarat între catolici și protestanți. Certele și animositățile confesionale între Unguri se ivesc aproape zilnic și nu se întemplă lucru mai însemnat, fiă politic, fiă cultural său social, fără ca spiritul confesional să nu-și ridice capul. Serbările catolice, ținute pe la finea lui August, când s'a făcut ani-

versarea jubileului de 900 ani dela introducerea catolicismului la Unguri, încă au avut darul de-a scote la ivelă certa confesională între catolici și protestanți. Se scie, că la acele serbări n'au luat parte și protestanții, fiind-că aceștia s'au simțit atinși în ambiția lor, prin modul cum s'au aranjat serbările. Măhnirii protestanților i-a și dat expresiune președintele conventului evanghelic, care s'a întrunit zilele acestea în Baia-mare, Mihail Zsilinszky, care e tot-o dată și secretar de stat la ministeriul de culte și instrucțiune publică. Amar s'a plâns Zsilinszky în vorbirea lui de deschidere în contra catolicilor, acuzându-i de ură și intoleranță religioasă și numind pe oratorii dela serbările catolice, „omeni cu idei medievale“. Zsilinszky a mai și spus, că protestanții au luptat tot așa de mult pentru libertatea și independența patriei și că principiile lor stau dór' mai aproape de creștinismul primului rege maghiar, decât ale catolicilor. Cuvintele acestea sunt ca și o alarmă la luptă și au fost mult remarcate în cercurile politice ungurești, mai ales, că le-a spus un protestant, care face parte din guvern și care mai mult său mai puțin reprezintă părerea guvernului.

Intrăgă săptămâna această cercurile politice din Austria au fost în continuare agitațiune. După-ce nu i-a succes cabinetului Koerber să mulcomescă pe Cehi și să-i abată dela hotărârea lor de-a relua firul obstrucțiunii în parlament, care era să se întrunescă încurând, guvernul în înțelegere cu corôna s'a decis la un pas însemnat, anume: să *dissolve parlamentul*. Asupra dizolvării nu mai incape acum nici o îndoială. Eri s'a ținut un consiliu de miniștri, în care s'au luat ultime și definitive deciziuni în privința acesta. Mare întrebare este acum, când se va întruni noul parlament. Unii sunt de părere, că acesta nu se va întâmpla curând și că mult timp se va guvernă în Austria cu §-ul 14. Alții cred dimpotrivă, că guvernul va face nouele alegeri deja anul acesta, așa ca „Reichsrath“-ul să pôtă fi deschis în Ianuarie anul viitor. Se mai și spune, că guvernul, înainte de-a face alegerile, va introduce nisce regulamente mult mai însemnate, decât de pildă octoarea legilor de limbă. Un mare secret se păstrează asupra cuprinsului acestor regulamente. Ori cum ar fi, fapt este și o

recunosc cu toții, că Austria se află în ajunul unei mari și însemnate deciziuni, și nimeni nu scie unde vor resufla lucrurile în apropiatul viitor.

Dela frații noștri din Bucovina a sosit săptămâna această o scire îmbucurătoare. Un mare număr de bărbați de încredere ai poporului român s'au adunat la Cernăuți și au hotărât să înființeze un nou partid politic. El va purta numirea de *partidul popular național*, având drept țintă dobândirea drepturilor poporului român din Bucovina pe toate terenele vieții publice. Aderenții noului partid s'au grupat cu toții în jurul dia-rului popular „Deșteptarea“, care este a-se privi ca organ al partidului și care va apare pe viitor de două-ori în săptămână. În comunicatul, ce l'a publicat „Deșteptarea“ despre deciziunea această, se și spune, că se are în vedere apropierea cât mai mare între clasele societății române din Bucovina, ca să se surpe astfel păreții dintre popor și așa numita clasă inteligentă, și să se păstreze unitatea națiunii române din Bucovina.

Privitor la *complotul bulgar* cercetarea judecătorească continuă. Intre altele s'a descoperit, că Sarafoff, președintele comitetului revoluționar din Sofia, a scris unui anume Marco Boneacoff la București, ordonându-i *omorirea Regelui Carol*. Scrisoarea această, trimisă înainte cu câte-va luni, a fost cetită de Trifanoff, care a mărturisit, că în sorisorea lui Sarafoff se aflau și nisce note explicative, în care se și spune, că de va fi omorit Regele Carol se va produce în România o adevărată zăpăcăală și Bulgarii vor pute năvăli în Macedonia spre a o cuceri. Se fac mulțime de arestări, găsindu-se asupra arestațiilor revolvere și hârtii compromițătoare.

Intr'aceea se vestesc tot mai mult, că Bulgarii fac marș *pregătiri militare* pe malul drept al Dunării și la granița de către Dobrogea. Ei adună material de război și întăresc cetățile dela Dunăre. Se asigură, că Turcia ar fi cerut guvernului bulgar să-și retragă imediat trupele dela granița română, căci de nu o va face, Turcia, care do-resce liniștea în Balcani, se va vedea constrinsă a trimite trupe la granița bulgară.

Cumcă Turcia consideră pe Bulgarii ca un element turburător, se

unicul ei fiu, dus departe, și pe care oine scie decât avea să-l mai vadă.

— Tot așa și eu! urmă Sburlea, și nu-mi închipuesc să-mi mănjesc numele tocmai la bătrânețe.

Și dicând acestea, veteranul se liniști. Cina era gata. Amândoi bătrânii mâncau în tăcere. Sburlea avea un presimțământ ascuns, și neputând să-l înlăture, după oină plecă prin sat să-și schimbe gândurile.

Măriuca rămase singură. După-ce își închise puicele în coteș și după-ce adună cloșoile prin cuiburile lor, intră în casă și luând furca în brâu, torcea și plângea, plângea cu gândul tot la fiul său, pe care-l doria și nu scia decât era să se mai întoacă. Ea își aducea aminte de pe când era el copil, și i-se părea, că-l vede jucându-se prin grădină, își aducea aminte cum după-ce crescuse mare îi cultiva brazdele semănând florii și legume; îl vedea cu fața lui rumenă și fragedă și suspina adânc, ougetând, că părul lui lung și buclat fusese tăiat de forfecile nemilose ale soldăției.

Și în această stare de jale nemângăiată, mintea ei se moleșise, lacrimile nu-i mai curgeau pe obrajii săi, încrețiți de asprimea timpului și a suferinții.

De-odată însă ușa se deschise și Măriuca tresări.

— Bine te-am găsit, măicuță!... și se atunci un tânăr oștean, care intrase pe neașteptate.

Era el, Nistor al ei, care se întorsese din război, dăr care purta pe frunte o pată neiertată.

Nenorocitul! Venise odată cu aceia, pe cari tatăl său îi numise, cu puțin mai înainte, vinătorii de țară, și se învîrtise mult timp împrejurul casei, așteptând plecarea lui, ca să pôtă intra.

Biata lui mamă nu-l veduse de mult, nu-l sărutase demult.

Și apoi el soiă s'o mintă de întorcrea lui. Mama și fiul se luară în brațe, se sărutară, și pe când ea vărsa lacrimi de bucurie, desertorul tresărea la ori-ce mișcare, îngrozindu-se a da ochi cu neînduplecatul său tată.

Prin curte se auziră pași de om. Era de sigur bătrânul Sburlea.

— Ascunde-te, Nistore... Vine tatăl-tău!... Ascunde-te, să am cel puțin vreme să-i vorbesc, să-i deslușesc pricina venirii tale.

Și cu o iuțelă mai presus de forțele femeiesci, ea îl împinse după ușa tindei și

apoi se întorse tremurând într'un timpina-rea bărbatului său.

Din nenorocire însă ranița desertorului rămăsese pe un scaun și bătrânul Sburlea, vedând turburarea femeiei sale, înțelese totul.

— Desertorul este aci!... strigă el cu o voce detunătoare, repezindu-se cu furie asupra puștei, atârnată într'un cuiu.

Mama se aruncă între tată și fiu.

— Nu!... Nu-l omori! Nu este el vinovat... Eu i-am scris să vie! I-am scris, că ești bolnav pe mörte și el a venit.

— Dicând acestea, se aruncă de gâtul îndrjitului veteran și cu lacrimile în ochi îl rugă s'o asculte, să creadă în spusese ei.

Sburlea se opri, — și privi lung la femeia sa.

— A, tu i-ai scris să vie!... Bine!... Să rămăe atunoi!...

Măne vom vedé, ce e de făcut!

A doua zi de dimineță, Sburlea se sculă, își trase cișmele în picioare, îmbracă mantaua fiului său și mergând la dânsul, îi și și:

— Aide! Scolă-te!...

Nistor se sculă și nesciind, ce să facă, voi să-și ia ranița și pușca.

— Nu, lasă astea!... Ranița și pușca sunt pentru mine! și se asprime bătrânul său tată.

— Dăr ce vrei să faci?.. întrebă Măriuca speriată.

— Dă-i unelte mele de muncă. Ranița nu e pentru dânsul!..

Și dicând acestea, Sburlea își aruncă ranița în spinare, ca și cum ar fi fost în totă vigôrea tineretei sale.

— Etă!... și se el fiului său, etă unelte! Îți las ogorul, casa și grădina... aibi grijă de dânsel. Deore-ce și-ai ris de oinștea nămului tău pentru cósă și pentru mama ta... rămăi cu ele! Ești stăpân desăvârșit!... Eu plec!.. Tu ai furat trei ani de slujbă țerei tale, ei bine, îi voi plăti eu!... Rămăneți sănătoși!..

Fură zadarnice lacrimile mamei, rămăse fără sunet rugăciunii fiului ei. Sburlea plecă și nu mai privi înapoi.

Oștenii se luptau de mörte sub redutele Plevnei!... Printre voluntari se afla și un bătrân de 55 de ani.

(„Apăr. Naț.“)

D. Petrescu.

vede și din declarația, ce a făcut-o ministrul de externe turcesc Tewfic-pașa ministrului român de externe A. Margbiloman cu ocaziunea întrevederii lor în Constantinopole. Ministrul turcesc a dat să se înțeleagă, că Turcia a înscințat puterile de cele ce se petrec în Bulgaria și de posibilitatea unei intervenții a ei în cas când Bulgarii ar provoca revoluția în Macedonia, sau când ar izbucni un război între Bulgaria și România.

Despre atitudinea din urmă a guvernului din Sofia dăm amănunte mai jos.

Afară de încercările în China și de cele ce se petrec în Africa de miadă-și, nu s'a întâmplat în străinătate vr'un eveniment politic mai însemnat.

Este vrednic de amintit însă, că Țarul Nicolae al Rusiei a ținut să dea Franței un nou semn de amiciție, El a conferit presidentului Franței, Loubet, ordinul „Sf. Andrei", însoțindu-l de o scrisoare, în care accentuează buna înțelegere dintre Rusia și Franța. Țarul dice, că nu va pute vizita esposiția franceză, dăr asigură, că atât el, cât și împărătesa urmăresc din depărtare ca și din apropiere tot ce privesc Franța și cu mulțumire ia la cunoștință tot ceea ce este spre gloria și binele Franței.

Scrisoarea acasta o salută presa parisiacă cu bucuria.

Conflictul României cu Bulgaria.

Cetim în „Constituționalul“:

„Universul“ are o depeșă din Viena, după care Agenția telegrafică bulgară din Sofia ar fi desmintit, că d-l Naceovici, ministrul interimar al afacerilor străine în Bulgaria, a oferit să urmărească pe membrii comitetului macedonean, pe baza ordonanței judecătorești de instrucție din București.

Nu am putut verifica, decât depeșa „Universului“ este întemeiată. Dăr, pentru a tăia scurt ori-cărei interpretări, dăm din nou textul comunicării făcute de domnul Mișu și la Constantinopol și la București, comunicare confirmată dintr'un lung raport amănunțit:

„D-l Naceovici, ministrul interimar al afacerilor străine, imi declară în acest moment chiar, că guvernul princiar este hotărât să eșerote urmări în contra membrilor comitetului macedonean pe temeiul ordonanței judecătorești de instrucție din București și a scrisorilor, dovedind complicitatea lor în asasinatul lui Mihăileanu. D-l Naceovici mai arată, că d-l Ivancoff, presidentul consiliului, necunoscând termenii juridici, când mi-a vorbit de dosar definitiv și de hotărâre, n'a înțeles printr'acasta judecata definitivă a afacerii“.

Nu avem să ne întindem asupra explicațiunei, ce d-l Naceovici a dat refuzului de până acum al presidentului consiliului bulgar. Ne mărginim a consemna faptul în el însuși.

Declarația d-lui Naceovici este prea onorabilă pentru d-esa, pentru-ca să nu o dăm astfel cum a fost transmisă.

Ne-am mira, ca o comunicațiune oficială în străinătate să cante a o strimba, sau a o retracta. De aceea s'a pus în îndoielă temeiul depeșii din „Universul“.

În curând de altmintrelea se va încheie instrucțiunea în București și atunci se va vedea cu precizie, ce atitudine definitivă va lua guvernul din Sofia față de conspiratorii din comitet, în contra cărora s'au adunat probele zdrobitoare, ce totă lumea le cunoșce.

„La Roumanie“ primesc școirea din Mangalia, port la Marea-negă, situat doi chilometri dela granița româno-bulgară, că de câteva zile se face mare mișcare de trupe bulgare la graniță. Patrulă de cavalerie fac mai în toate zilele recunoșteri de-a lungul graniței.

Pretutendenți în România s'au ținut și se țin meetinguri de protestare în contra comploturilor bulgare. Duminecă se va țină un mare meeting la Tulcea (Dobrogea), la care va lua parte și o delegațiune a tinerimei universitare din București.

Diarul „Timpul“ din București a deschis o subscripțiune publică spre a veni în ajutorul familiei regretatului Stefan Mihăileanu. D-l Al. Ciureu, directorul „Timpului“, s'a înscris în fruntea listei cu 100 franci.

Următorii Bulgari au fost espulsați din România: Din județul Putna: Anghel Stefu, Cristea Stoian, Costi Tomatoff și Haralambie Stefanoff. Din județul Argeș: Penciu și Nedu Ghenciu. Din județul Doljiu: Dumitru Petroff și Stoian Nedu.

Patrioții de „cvas“ (borș).

Diarul bulgar „Now-veac“, criticând atitudinea diarelor, cari ațică contra României, scrie un articol interesant, din care estragem următoarele:

Oficiul cionăgășilor „Narodni Prava“, precum și organul detronatorului de Principe și trădătorului Caraveloff, „Preporat“, ne acasă de lipsă de patriotism, fiind-că organul nostru nu atacă și nu insultă pe Români, ca organele lor. Noi nu ne înfiorăm de asemenea acasă, deo-ace în nici un mod nu putem să consimțim, că adevăratul patriotism consistă în articule violente, în atacuri infocate și insulte grave contra ori-cărui stat ar fi.

Și în Rusia se află șovinisti cunoscuți, cari propagă ocuparea de Rusia a întregii lumi slave, pentru-ca să se întindă pe o suprafață mai mare prăjiturile și cvasul rusec; însă guvernul nu le dă atențiune, chiar elita societății rusec, care nu pôte fi condamnată nici-decum de lipsă de patriotism, își bate joc de șovinisti și-i numește patrioții cvasului (borșului). Cu acești patrioți ai cvasului se asemănă și șovinisti noștri, cari consideră ca înalt patriotism ațitarea pasiunilor între Bulgari și Români și purtarea de război cu România.

Noi înțelegem și primim ca patriotice numai acele fapte, cari se dictează de adevăratele și bine înțelesele interese ale patriei. Patriotism este atunci, când ajutor patriei tale, când aperi interesele, onorea și prestigiul ei, er nu când o espui la pericole, fără a fi vre-un motiv serios. Dacă Românii ar fi năvălit pe teritoriul nostru, decât ne-ar fi adus nisoai-va atingeri la interesele statului, sau decât ar ofensa naționalitatea și prestigiul nostru, noi am fi fost cei dintâi, cari am fi dat alarma pentru apărarea patriei și am fi reclamat războiul.

Dăr, actuala neînțelegere între România și Bulgaria s'a iscat în urma asasinării unei persoane — crimă de caracter comun, și n'are sens, ca un motiv așa de mic să devină un conflict politic și să ajungă lucrul până la o colisiune înarmată între ambele State vecine.

Noi găsim, că interesele noastre de stat astăzi nu sunt atacate până la un asemenea grad, ca să cerem noi cei dintâi război cu România, ci din contră suntem convinși, că conflictul înarmat cu acel stat vecin trebuie să încunjunțat, deo-ace acasta se cere, după părerea noastră, de interesele Bulgariei.

Pentru acest scop mai înainte trebuie să se calmeze pasiunile agitate ale opiniei publice române și să se lase înțelepciunilor oalme ale bărbăților de stat să studieze neînțelegerile, după cerințele onorei naționale și adevăratele interese ale ambelor state.

Noi avem încredere în bărbății de stat români, precum și în Alțeta Sa Regală Principele bulgar, și sperăm că dēnșii își vor îndeplini datoria și vor evita ori-ce pas greșit. Etă dăr pentru-ce noi am fost cei dintâi, cari am condamnat limbajul grav al pressei române și atacurile ei contra Principei și a poporului bulgar, și recomandam pressei noastre să fiă calmă și modestă, și noi am fost cei dintâi cari am dat exemplu pentru acasta.

Nu ne neliniștim deci de acasă, cum-că noi n'am poseda patriotism. După adēnca noastră convingere și pricepere neînțelegerea cu România, după prilejul și timpul ei, impune regularea ei într'un mod puținic din ambele părți, er articulele violente și ideile de război a patrioților noștri de cvas, nu vor ajuta câtuși de puțin pentru o asemenea hotărâre a cestiunei. Ca omeni

toți greșim, noi însă vom menține punctul nostru de vedere și timpul va dovedi cine a avut dreptate și cine nu.

Starea lucrurilor în China.

Săptămăna acasta a adus o mare surprindere. Prin o notă adresată tuturor puterilor, Rusia a propus, ca trupele internaționale să părăsescă Pekingul, după-ce dorința puterilor de a libera pe ambasadori s'a împlinit, și să se încheie pace cu China. Pasul acesta al Rusiei are aerul, de a arăta Chinei, că-i este prietină și de-a încurca tot-odată pe celelalte puteri.

Propunerea rusescă întimpină aproape pretutendenți opoziția. În primul rând Germania și Anglia nu pot să fiă învoite cu retragerea trupelor din Peking, fiind-că acasta, dice el, ar face să crească îndrăsnela Chinesilor și aceștia să năvălescă din nou și să măcelărescă pe străini. Dăr nici America și Italia nu prea sunt învoite, er despre Japonia se dice, că n'ar fi în contră, decât mai întâi Rusia ar da ordin trupelor sale să părăsescă Pekingul. Acum se tractează între guverne asupra unui mod de soluțiune a cestiunei. La Berlin se crede, că se va face totuși un compromis între puteri, în înțelesul căruia să se retragă o parte a trupelor din Peking, dăr să se lase acolo o garnisonă mai mare.

Intr'aceea împărătesa Chinei simțindu-se încurajată de propunerea Rusiei, continuă a da și acum edicte în spirit dușmănos străinilor. Printr'un edict mai nou, în care arată cauza pentru care s'a vădut silită a părăsi Pekingul, împărătesa provocă pe vice-regi, să se unescă și să răsbune vătămările, ce le-a suferit China din partea puterilor. Spre scopul acesta ordonă să se arunce dăr nouă și cu banii încasați să se organizeze trupe.

Efectul acestui edict se și arată deja. În provinciile de miadă-și ale Chinei se observă o mare mișcare printre Chinesii și sunt temeri fundate, că în provincia Canton va izbucni război.

În astfel de împrejurări este foarte greu a-se prevedea, unde au să iese lucrurile în China și ce va urma, decât neînțelegerile dintre puteri se vor continua?

Burii înfrânți

Luni în 3 Septemvre n. mareșalul Roberts a făcut în Transvaal ceea ce a făcut și în statul liber Oranje: a dat o proclamație, prin care declară republica Transvaalului de teritoriu încorporat formal la imperiul universal al Angliei.

După concepția lui Roberts și a guvernului din Londra, Transvaalul nu mai există, cu toate că armata englesă n'a ocupat până acuma în mod efectiv, decât o pătrime din teritoriul Transvaalului.

Ca efectul proclamației lui Roberts să fiă și mai mare, telegrame din sorginte englesă dau de scire lumii, că acum s'a sfârșit și cu Burii, ei ar fi înfrânți pe veci și nu mai pot fi considerați pe viitor, decât ca nisoce „rebeli“. Ba se spune chiar, că Roberts va părăsi Transvaalul, se va reînțorci în Anglia și va lăsa ca urmaș al său pe Buller, fiind-că comandantul suprem al trupelor din Africa sudică consideră războiul de încheiat.

Tot telegrame din isvor engles spun, că starea Burilor este desperată, ba că însuși Krüger se pregătesc a-și părăsi țera și a merge în străinătate, probabil în Olanda. În același timp însă vine școirea, că președintele Krüger a protestat printr'o notă foarte energică în contra anexiunei Transvaalului, notă, ce a trimis-o guvernului engles și tuturor puterilor. Și tot din sorginte englesă se telegrafază, că Burii vor da încă o luptă

ultimă și decisivă, la care va lua parte și generalul Dewett.

Vom vedea. Credem însă, că mult va mai trece încă până când Burii să fiă cu desăvârșire înfrânți.

Pentru cultura poporului.

Arad, 5 Sept. 1900.

E un adevăr recunoscut de toți, că cel mai potrivit mijloc pentru răspândirea învățăturilor e școala populară, a cărei frumoasă datorință e să răspândescă știința pe rozorele întunecoase ale nesciinței. Dăr nu mai puțin adevărat e și faptul, că școala populară singură nu e în stare să facă mult, fiind însă unicul mijloc pentru înaintarea în învățatură a păturii de jos a poporului, pe ea trebuie să o primim ca fundament al mai departe desăvârșiri în învățatură.

Avem — nu o pildă — despre omeni, cari însușindu-și învățatura unei școle populare prin strădania și voință tare, au ajuns în cele mai înalte slujbe și onoruri. Durere însă, că ni-se dă să vedem și casuri triste, când unii și mai ales din cei de pe la oraș și-au părăsit limba, în urma însușirii alteia, și-au lăpădat obiceiurile și datinele, ba unii s'au aruncat în brațele socialiștilor și ale diferitelor secte.

D'aceea e mare lipsă, ca cei buni ai poporului să se îngrijescă de luminarea tuturor acelor, care au părăsit școala populară. Să se pună la mână poporului cărți bune și ieftine, să se întemeieze biblioteci populare, să se țină prelegeri și acestea toate — gratuit. Acasta frunțașii poporului nostru au să o facă. Durere însă, mulți dintre cei chiamați ai noștri, prea puțin ori chiar de loc nu se îngrijesc, ca poporul dela sate să se deștepte și lumineze și după eșirea din școlă prin cetirea de cărți și diare bune etc., cu al căror ajutor să-și pôte mai curând crea o stare mai bună și mai fericită.

La alte popore încătrău te întorci dai de societăți pentru ridicarea în bunăstare a poporului dela sate; la noi încă s'au dat, ce-i drept, cele mai frumoșe probe de puterea de viață a poporului nostru și de dorul lui de înaintare, durere însă, că dintre fiii luminați ai săi prea puțin sunt cari să-l conducă, ci cei mai mulți îl lasă uitat în mâna sortii.

O bună pornire vedem însă în sinul învățătorimei noastre, prin gruparea sa în reuniuni pentru a se instrui pe sine; mai ales în unele părți aceste societăți lucră pe întrecute nu numai în cercul lor strâns, ci și în cercuri mai largi.

Între aceste societăți active se pôte numera la unul din cele mai de frunte locuri Reuniunea învățătorilor români din topopiatele Arad, Boroșineu, Buteni, Chișineu, Hălmagiu, Radna și Șiria. E cunoscut publicului cu cât zel lucră această reuniune, mai ales la controlarea învățământului și prin organizarea și strinsa disciplină între învățători.

Am vădut cu bucuria însă, că membrii acestei reuniuni se ocupă și cu înființarea unor societăți populare de economie, în care scop au lucrat și un proiect de statut, pe care-l vedem publicat în broșură printre actele protocolului adunării generale a X-a a acestei reuniuni.

Scopul acestor statute, care împreună cu broșura s'a împărțit printre învățători și care e astfel redactat, ca fie-care ușor să se pôte orienta, este de-a stăruiră să-și facă învățător să înființeze prin comunele lor câte-o asemenea societate menită a ajutara pe popor și a contribui la înaintarea și bunăstarea lui.

Se mai urmăresc și scopul de-a propaga între țeranii cultivarea albinăritului rațional, premergând învățătorii înșiși cu esemplul.

Despre toate acestea s'a discutat și în adunarea generală a Reuniunii ținută în 12 și 13 Iulie n. c.

Ceea ce-mi rămâne este să felicit pe harnicii noștri învățători și pe conducătorii lor pentru ideile practice, ce-i preocupă. Le urez succese și mulți imitatori printre învățătorii români din toate părțile.

Mgl.

SCIRILE ȚILEI.

— 26 August v.

Proiect de budget pentru școlile de stat. Guvernul unguresc lucrează la un proiect de lege pentru cele mai „neamănate” cheltuieli ale singuraticelor portofolii. Intre spețele mai însemnate la locul prim se află *cinci milioane corone* pentru clădirea de școle nouă unguresc de stat împreună cu locuințe pentru învățători. Pe lângă școlile nouă, ce se vor înființa, există în timpul de față 400 de școle închiriate necorespunzătoare; ministrul Wlassics a lucrat un proiect, după care în timp de cinci ani cu spese de câte un milion cor. va prefăce toate cele 400 de școle în clădiri moderne. — Plățiți dări, cetățeni, căci școlile guvernului unguresc cum se le folosesc pentru maghiarizarea naționalităților!

Serbările din Blăși. Primum pentru publicare următorul Avis: Din incidentul aniversării ducentenarului St. Unirii, care va avea loc în Blăși din 17—19 Sept., inteligența română din Blăși, afară de programul oficial a proiectat mai multe serbări, precum: retragere cu torțe, iluminată concert, petrecere cu joc etc. Pentru primirea și încuadrarea oșpeților s'a format un comitet anume. P. T. public român, care voiesc să asiste la aceste serbări, binevoiescă a se adresa în oestiuinea cartirului la d-l Aron Papiu, asesor consistorial în Blăși (Balázsfalva), cel mult până în 15 Septembrie nou. La mandatul comitetului arangiator: G. Precup, profesor.

Portul Constanța. Aflăm cu bucurie, că în consiliul de miniștri din București de Miercuri s'a decis reînnoșirea lucrărilor portului Constanța. D. Grădișteanu, ministrul lucrărilor publice, va da ordinele necesare, și cu începerea dela 1 Septembrie, șantierele vor reintra în activitate.

O seire îmbucurătoare. Primum următoarele: La unica mănăstire ortodoxă Hodoș-Bodrog, din diecesa Aradului, din an în an se sporesc procesiunile religioșe ale poporului, care spre lauda lui fie și nu mai e dispus a cerceta mănăstirile serbesc s'eu romano-catolice. De Sta-Mărie s'au adunat la s-ta mănăstire peste 10,000 credincioși, cari au mers unii cale de o și, în cete și de câte 5—600 cu preoții lor și cu praporii bisericilor. Slujba divină s'a făcut sub cerul liber, căci edificiul mănăstirii era prea mic. Bună impresie au făcut corurile populare, precum și participarea țeranilor din satele pe unde s'au incubat scrinții de „nazariuș”. Cuvioșii călugări au împărțit tuturor de toate, er egumenul mănăstirii P. C. Sa Arch. Augustin Hamsea, prin predicile sale înțelepte și pline de sfaturi părintești a versat picurii mângăerii în inimile celor obidiți. Dumneșeu se ni-l țină pe acest cuvios călugăr spre mângăierea decilor de mii, cari alergic s'au asculte predicile cele pline de învățături creștinesc. — Un peregrin.

Cununii. Măne, Duminecă, în 9 Septembrie n. se va serba în biserica S-tei Adormiri din cetate cununii D-rei Sofia Stănescu, fiica d-lui Tache Stănescu din loc, cu d-l Dr. Eudoxiu Procopovici din Cernașuți. — Felicitările noastre cordiale!

„Imnul împărătesc.” „mégis hun-czut” și „cântecul lui Kossuth”. Diarul „Egyetertes” comunică următoarea istorie hazliă, ce s'ar fi întâmplat în Czegléd în ziua St. Stefan. În serbarea țitei s'a arangiat o paradă militară și un banchet ofiteresc; după prânț se adunară câți-va voluntari maturisanți și sub-ofițeri din regimentul 32 de infanterie, în restaurantul „Moskovitz”. În același local, printre alți civili, și la o altă masă, își petrecea și un Slovac, în care ferbea sângele slav. El se ridică, luă un pahar și întorcându se spre masa unde ședea căpitanul B. cu 2 ofițeri de rezervă, ținu un toast în limba maghiară așa cum o vorbea el, în sănătatea „Imperatului” și apoi dișe lăutarilor din local să cânte „Imnul împărătesc”. — Ofițerii se descoperiră, er voluntarii și ofițerii de rezervă săriră în sus, și puseră mâna pe ba-

ionete pentru a-se arunca asupra lăutarilor, ca să-i facă să înceteze. Sub-oficerul Szakacs începă a imblândi pe camaradii săi, dăr injură cum se cade pe țiganii, smulse primașului violina din mână și întonă el singur cântecul „Mégis huncaut a német”.... (Tot e mișel Némțu). Aplausele, șgomotul, strigătele de „Eljen” ce urmară, erau asurzitoare. După-oe se mai potoli larma, sergentul de „bokoncoși” (infanteriștii cu nădragi strimți și cu ghete, bocconci), dișe soldaților: Băeți, acuma am să dișe cântecul nostru! și începă a trage pe vioră cântecul „Kossuth Lajos azt izenté” (Kossuth ne face de soire). La acesta, ca la o comandă se sculară, civili și militari, întregul public și descoperindu-se, cântară din totă inima acest cântec revoluționar al lui Kossuth, așa cum ar fi cântat o melodie bisericăscă, o rugăciune. Acesta fii, fără îndoială, cel mai culminant moment din solemnitatea țitei S-tului Stefan. Sperăm, dișe „Sieb. D. Tgbl.” din Sibiu, reproducând această istorisire, că autoritățile superioșe vor pregăti alte momente, mai puțin „plăcute” d-lor demonstrații, cari nu se sfiișă a batjocori ast-fel pe șeful suprem al armatei.

Serviciul militar al candidaților de notari. Acelor ascultători ai cursurilor administrative comunale, cari sunt asentați la honveđi și cari în Octombrie ar trebui să-și începă serviciul activ, ministrul ung. de honveđi li-a acordat o amănare de serviciu pe un an; același favor îl vor ave și fiitorii elevi ai cursurilor din 1901 și 1902. Ministrul comun încă a fost rugat să acorde acest favor candidaților înrolați în armata comună.

Inchiderea Espositiei franceze. În urma anchetei ordonate de ministrul de comerț Millerand, s'a menținut dispoșia, ca Espositia să fie închisă la 5 Noembrie st. n.

Agata Bărsescu jefuită. Diarele germane primesc din Baden școara, că d-ra Agata Bărsescu, celebra tragediana română, aflătoare acolo pentru vilagiatură, a fost jefuită într'un chip foarte îndrășneț. D-sa locuesce într'o vilă din strada Flaming. O nepotă a d-sale din Paris, care e actualmente la d'ensa în gazdă, s'a dus într'o diminiță cu o prietenă și cu cei doi câni ai artistei în grădina. Tragediana studia nisce roluri în camera sa de lucru. În timpul acesta un hoț a p'etrus în casă, a intrat în camera de primire, a luat diatr'o casetă deschisă mai multe juvaere în valoare de 1000 lei și a dispărut. Pungașul trebuie să fie oonoscător în ale juvaerelor, căci a lăsat din toate numai două obiecte de o valoare neînsemnată.

Nenorocirea unui vapor. O telegramă din Budapeșta anunță, că pe Dunăre, în apropiere de Cladova, s'a întâmplat alaltăeri o grăznică catastrofă. Vaporul serbesc „Negotin” trăgea 4 șlepuri pe Dunăre în sus. În apropiere de Cladova a explodat oazanul vaporului. Întregul corp al vaporului s'a sfărșimat. Părțile singuratices s'au cufundat. Pe vapor se aflau în timpul catastrofei căpitanul Ivan Bozovici, un controlor, doi cărmaci, un mașinist, patru matroz și patru fochiști. Dintre aceste persoane a putut să scape numai cărmaciul Miloș Obadič. Căpitanul și matrozii, cari se aflau pe bord, răniți de sburăturile mașinei, au cădut jos, perdându-și conșcința și s'au înecat în Dunăre. Celalalt personal, care se afla în cabine, s'a cufundat împreună cu vaporul. Șlepurile devenite libere în urma exploșiei, s'au isbit unul de altul cu mare vehemență. Șlepul „Miloș” încărcat cu mei, s'a cufundat. Cadavrele mutilate ale căpitanului și celor 4 matroz au fost scoșe din valuri, cealalte cadavre se află în scheletul vaporului cufundat. Oficiul portului Orșova înconșcințat telegrafic despre această catastrofă, a trimis în ajutor vaporul „Kladova”. Șlepurile au putut fi duse în siguranță. S'au început lucrările pentru scoterea vaporului și a șleplului cufundat.

Convenire colegială. Suntem rugați a publica următoarea invitare: Subscriși ne-

luăm libertate a conchema *convenirea colegială*, ce se va ține la 17 Septembrie n. c. în Blăși, la care convenire sunt rugați a participa, conform înțelegerei avute, toți învățătorii, cari în anul școl. 1895/6 au absolvat cursul pedagogic la Institutul preparandial gr. cat. din Blăși. Duminecă în 16 Sept. la 6 ore p. m. va fi constăuire prealabilă. Teodor Stoia inv. dir. în Veștem; Ioan Pampu inv. prim. în A.-Julia.

Ciuma în Anglia. Asupra epidemiei de ciumă, isbucită în portul Glasgow în Anglia, d-l dr. Obreja, directorul general al serviciului sanitar român, comunică următoarele: Epidemia de ciumă dănuiesc nu numai în orașul Glasgow, ci și în județele limitrofe. După șcirile sosite în ultimul timp, casurile de ciumă constatate sunt mult mai număröse, decât s'au aununț. Asupra măsurilor luate în România față cu epidemia, d-l dr. Obreja dișe, că toate proveniențele din Glasgow și din județele vecine vor fi refuzate la Constanța de aci înainte. Ele nu vor mai fi primite, decât în lazaretul dela Sulina, unde vor fi supuse la o carantină de țece țile. Pe de altă parte serviciul român sanitar este aprovisionat destul de bine cu *serumul anti-pestis*, desoperit de doctorul Yersen și perfecționat de dr. Rony, subdirectorul institutului antirabic Pasteur, serum care s'a dovedit a ave calitate extraordinare atât ca prevenție, cât și ca mijloc curativ. D-l dr. Obreja cu prilejul ultimei sale călătorii la Paris a adus o mare cantitate de acest serum.

Recolta acestui an. Din constatările statistice oficiöse din toate țerile, apare, că anul acesta în cele mai multe state, recolta a fost mai slabă ca anul trecut. Mai puțină recoltă ca anul trecut a fost în țerile: Anglia, Franța, Germania, Austria, Italia, Belgia, Elveția, Svedie-Norvegia, Portugalia și Grecia, și anume grâu a fost mai puțin ca anul trecut cu 149 mil. hectol., șecară cu 4 mil. h., orz cu 67 mil. h., ovės cu 46 mil. h., și oucuruz cu 93 mil. h. În total aceste țeri pentru acoperirea trebuințelor populațiunii au în anul acesta lipsă de: 433 milioane hect. grâu, 236 mil. h. șecară, 201 mil. h. orz, 437 mil. h. ovės, 149 mil. h. oucuruz. Rusia a avut cu 85 milioane hectol. mai mult ca anul trecut. România mai mult cu 30—34 mil. h. Bulgaria cu 3—4 mil. hect. Turcia cu 7—8 mil. hect. Statele-Unite ale Americiei au avut anul acesta cu 150 mil. h. mai mult decât le trebuie. Canada cu 2—3 mil. Argentina cu 34 mil., er Australia, Cili, Uruguay, Algeria, Egiptul, Tunis și Tripolis au avut cam atâtea de câte au lipsă pentru trebuința populațiunii. — În Ungaria recolta a fost anul acesta cu 30—32 milioane hect. mai slabă ca anul trecut.

Mare țerg de vite. Comisiunea agromioșă a comitatului Hunedóra, scrie „Bun. Econ.”, a aranjat și vestesce pe ziua de 12 Octombrie n. 1900 mare țerg de vite oornute la Ilia.

Un curajos salvator. Duminecă 20 c., mai multe familii din Galați: Payla, Stiehler, Felmayer etc., după-oe au făcut o plimbare cu barca pe Dunăre, au vrut să debarce, la mal, în fața grădinei Petrini, fostă Pohl. Deore-ce n'au găsit alt loc mai bun de debarcare, barca a acostat lângă două vapore, alipite unul de altul. După-oe toate persoanele au trecut din barcă în primul vapor, au început a trece pe al doilea vapor, care după cum am diș, era alăturat. Tocmai în momentul când trecea d-na Payla, nisce valuri colosale făcute de un al treilea vapor, care naviga spre Brăila, despărți primele vapore. Distanța între ele făcându-se diatr'odată mare, d-na Payla își pierdă echilibrul și cădă între vase. La moment apele o înghițiră. Cu un ne mai pomenit sânge rece curajosul domn Stiehler, vădend nenorocirea, se asvărli imediat, îmbrăcat cum era, după d-na Payla. Timp de trei minute, cealalte familii și persoane așteptară îngrozite rezultatul întreprinderii prea periculoșe a bunului innotător d-l Stiehler. După o atât de lungă așteptare, apără la suprafață temerarul salvator, aducend pe bord în brațe pe d-na Payla — care acum e înafară de ori-ce pericol.

Necrolog. Gregoriu Sabo, preot român gr. cat. în Aiton, după lungi suferințe a răposat în 6 Sept. n. c. Il jălesce întristata-i soție Maria născ. Nestor; Valeriu funcționar la tren, cu soția Maria n. Covaoci, Emil profesor, și Leontina Sabo cu fii și nora, cu număröse rudenii.

Om de 119 ani. Ni-se scrie din Tirnova, că acolo se află un locuitor român cu numele Ioan Păunescu, care a implinit etatea de 119 ani. Etă cum îl caracterisază un abonant al nostru de-acolo: „la cap alb ca oia, la față roșu ca bujorul, în mișcări sprinten și iute, parcă ar fi de 25 de ani”.

Cununii și logodne. D-l Nicolau Chirciu teolog abs. și d-ra Virginia I. Cențu se vor cununa Duminecă, în 3 (16) Sept. c. în biserica română gr. or. din Șirnea.

— D-l Dumitru I. Persunar se va cununa mâne în biserica Sf. Treimi de pe Tocile cu d-ra Olimpia I. Negușiu.

— D-l Eliu Micșă, funcționar la cărțile funduare din Deși, s'a logodit cu d-ra Ana Lemeni, nepotă a venerabilului protopop Al. Lemeni diu Gherla.

Luptă pe mörte și viață. Pe drumul de fer între Karczag și Dobrițiu polițistul Franț Donáth escortă mai deunădi doi criminali, Paul Orasi și Ștefan Bărth la Dobrițiu, unde aceștia trebuiau să fiă predați procurorului. Pe când toți trei ședeau în unul din cupeurile de clasa III-a a trenului, săriră amândoi arestanții asupra polițistului și se incinșe o luptă desperată între ei, agresorii voidnd să fugă. Pasagerii din cupeul de alăturare, auđend șgomotul, anunțară personalul trenului și acesta dădă semnalul pentru a se opri trenul. Pe când trenul mergea mai încet, sări arestantul Ștefan Bărth din cupeu însă se lovi cu capul de piatra chilometrică, încât rămase fără simțire. Colegul său voidnd și el să sară, smănci după sine pe polițist, care'l ține să nu fugă. Totuș arestantul se acăță cu hainele de scara vagonului cădă astfel, că picioarele ajungându-i sub rôte i-se rupseră de la genunchi, er corpul sângerend îi fii tirit de tren pe o distanță de 50 metri. Acest arestant Paul Orasi muri pe drum, er tovarășul său suferi o sdruncinare gravă a creierilor. Polițistul din norocire soapă teafăr.

Din Sătmăr.

— Septembrie, 1900.

Onorată Redacțiune! Avend a călători în o afacerea privată până la Sătmăr, în calea mea m'am abătut pe la bravul cantor învățator din Botiz-Oașvarșu, d-l Petru Pop, unde am rămas ca oșpe al d-sale pe ziua de 26 Aug. n. c, fiind tot-odată și Duminecă.

Cine oonosce mai de-aprope împrejurările critice între cari trăsce acești frați ai noștri, îndată ar ougea pôte, că aici ori-ce sentiment și ideal mai înalt în favorul culturai poporului nostru, este izolat, amorțit.

Cu bucurie însă Vă înconșcințez, On. Redacțiune, că aceste temeri și presupunerii cu privire la poporul acestei comune nu se referesc, deorece și de pe aședămintele sale culturale de cari dispune — școlă și biserica frumösă — încă se pôte deduce, că are harnici conducători, pe deplin devotați misiunii lor.

M'am convins și mai apriat de acesta participând la serviciul divin celebrat în ziua memorată prin bravul preot local, d-l Daniil Napoian, la care serviciu cântările au fost esecutate cu multă precisiune și măestrie și în mod cu totul înălțător sub conducerea desterului învățator d-l Petru Pop, care precum se vede, în decurs de vre-o 7 ani, de când funcționează acolo, și-a dat și-și dă totă nisuița să corespundă întru toate pe deplin oficiului său, atât în școlă, cât și afară de ea, conducend cu totă diligența atât tinerimea școlară, cât și cea adultă la însușirea tuturor oonoscințelor de cari mai târziu va ave lipsă în viață, ca creștin, român și cetățen credincios.

Apoi niol d-lui preot Napoian, precum am observat, nu-i cade o greu și sub demnitatea sa, ca allora, a îndemna de pe

amvon poporul credincios cu tota puterea conventului la sustinerea si prevederea scolii cu cele necesare, cum si salarisarea onesta si punctuala a docentului, espicandu-le chiar si dispozitiile legilor referitoare la instructiune si salarisarea invetatorilor.

Cand conducatori de ai poporului ca si d-nii Daniil Napoian si Petru Pop isi implinesc chemarea cu atata abnegatiune si zel, numai bucura ne putem si cred, ca impartasese dorinta tuturor Romanilor de bine, cand dice ca se ne dea Dumnezeu cat mai multi conducatori harnici ca acestia.

T. I. e.

Petreceeri.

Bucerdea vinosa, 26 Aug. 1900.

Tinerimea studiosa din Bucerdea vinosa si jur sprijinita de inteligenta a dat la 19 August n. c. o productie teatrala urmată de dans, cu scopul de a infiinta in Bucerdea vinosa o biblioteca populara.

Cu placere am onora a ve raporta, ca acesta petrecere atat in privinta morala, cat si materiala, a succes peste asteptare.

Diletantii, ca incepatori, desi dupa o pregatire relativ forte scurta au jucat rolurile cu mult zel si dexteritate, incat si publicul ales aflator, ce era de fata s'a aratat incantat si pe deplin multumit, raspundind succesul cu aplauze indelungate.

Dupa productie a urmat dans, care a durat pana dimineata. Cu acesta ocaziune au intrat suprasolviri dela st. d-ni: Nicolau Pop director de finante (Oradea mare) 5 corone; Dr. Emil Gerasim avocat (Aiud) 4 cor.; Ioan Rasu (Aiud) 3 cor.; George Crețariu (Vingard), Dr. G. Tokos pretor (Ighiu), Is. Neamtu (Iaraslau), I. Rusan (Mentea), Mitru Truta (Blasiu), Rud. Ulbrich (Alba-Julia), Nic. Anca (Micesi), Moise Keteș, Antoniu Pop (Bucerdea) cate 2 cor. Enea Barbu (Cricau), I. Rusu (Ludoș), Victor Dumitrean (Budapesta), S. Molnar (Sard), G. Sükösd (Ighiu), I. Köstner (Cricau) cate 1 corona.

Primescă P. T. Domni si pe acesta multe multumitele noastre cele mai ferbinti.

S'au incassat ca total 116 corone 80 bani, din cari substrağand spesele de 60 cor. 8 bani, a ramas venit curat 56 cor. 52 bani, care s'a si predat cassarului bibliotecar.

Rugandu-ne a publica acesta dare de seama in prețuita „Gazeta“ sunt cu

tota stima
Antoniu Pop.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de invetator pentru lucrul de mana la scola civila de fete a Asociatiunii se publica concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au sa prezente urmatoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre calificatiunea ceruta prin legea statului pentru ocuparea posturilor de invetator la scolele civile;
- o aratare despre studiile pregatitoare si despre ocupatiunea de pana acum;
- un atestat despre cunoscinta in scris si in praxa a lucrului de mana fecesec;
- se dovedeasca, ca vorbesc bine romana si unguresca, eventual si nemtesca.

Vor fi preferite acele concurente, cari au calificatiia din ore-care categoria de studii, indeosebi din grupul limbilor.

Invetatoarea supentă primesce o remuneratiia anuală de 600 corone, sovita in rate lunare anticipative, si intraga intretinerea in internat.

Invetatoarea angajata va ave se dea directorei mana de ajutor la agendele internatului. Postul este a-se ocupa cu 1 Octombrie a. c.

Concursurile sunt a se inainta pana la 20 Septembrie a. c.

Din sedinta comitetului central al Asociatiunii, tinuta in Sibiu la 3 Sept. 1900.

Dr. Il. Puscariu,
vicepresedinte.

Dr. Beu,
secr. II.

Multumita publică.

Cheșeu, 5 August n. 1900.

Cu ocaziunea serbarilor impreunate cu sântirea noiei nostre biserici din Cheșeu, ce s'a făcut in 2 Septembrie n. c., st. Dr. Teodor Mihali si stimata-i soția Victoria, au fost asa de generosa, de a primi sa figureze ca patroni. Desi dumnilor, retinuti de cura, ce-o faceau in Karlsbad, un au putut lua parte in persoana, au lasat insa a fi reprezentati prin stim. d-ni Dr. Ioan Vajda ca cumnat oferiud Stim. d-nă Mihali 120 cor. bisericii.

Pentru onora, ce ni-s'a făcut din partea acestor d-ni si a generosei domne, precum si pentru darul amintit, le aducem multumirile noastre cele mai cordiale.

De asemenea multumim d-lui Dr. Liviu Micșa avocat, vice-presedinte al comitetului, precum si tuturor celor ce au contribuit, anume:

D-nii: Dr. Liviu Micșa 3 cor., Vasile Pop 2 cor., Dr. Clemente Barbul 10 cor., Ioan Barbul preot 3 cor., Ioan Muresan preot 3 cor., Dr. Ioan Kereșes 6 cor., Aug. Paul profesor in Bérhad 2 cor., G. Blând locotenent 2 cor., G. Mezei 1 cor., Z. Perhanta preot 3 cor., I. Cherebat notar 1 cor., D-na Muresan preotasa 1 cor., I. Pop iurist 1 cor., I. Barbul preot 3 cor., I. Ancean 1 cor., D-na Brehar 1 cor., I. Bud preot 1 cor., Augustin Bud preot 1 cor., I. Vajda notar 1 cor., V. Tamas preot 1 cor., T. Grigorescu 1 cor., Török jude 1 cor., I. Nemes preot 1 cor., d-na Iucza 1 cor., Eugenia Balint 1 cor., Ioan Medau 1 cor., T. Purdea preot 1 cor., Kovacs Andras 1 cor., Lengyel Gerö 1 cor., Varady János 1 cor., Ioan Török 1 cor., Gavril Muste 1 cor., Cornel Mustea 1 cor.

Deci in numele comitetului bis-ricesc ve rugam a aduce cordiala nostra multumita pe cale jurnalistica.

Eliă Centea,
preot local

Ioan Prunius,
curator prim.

Inscințare.

La scola elementară-capitală gr. or. română de fete cu V clase din Brașov anul școlar 1900—1901 se va incepe Vineri in 1 (14) Sept. a. c. Părinții, cari doresc a-si da copilele la acesta scola, sunt poftiti a se prezenta cu ficele lor in cancelaria directiunii in zilele de 1, 2 si 4 Septembrie st. v. pentru inmatriculare in orele dela 8—11 a. m. si dela 2—4 ore p. m.

Copilele esterne, afara de cele botezate in parochia Sf. Nicolae din Scheiu si S-tei Adormire din Cetate, cari se inmatriculeza pentru prima-data la scola noastra se cere ca se producă testimoniu școlastic despre clasele absolvate, estras de botez si certificat de vaccinare seu revaccinare.

Taxeile școlare sunt urmatoarele:

In clasa I A. si B. pe un semestru ca didactru 1 fl.; pentru biblioteca pe an 10 cr.; pentru fondul de pensiune pe an 15 cr.

In clasa a II-a A. si B. pe un semestru ca didactru 1 fl. 50 cr.; pentru biblioteca pe an 10 cr.; pentru fondul de pensiune pe an 15 cr.

In cl. IV—V pe un semestru didactru 2 fl.; pentru biblioteca pe an 10 cr.; pentru fondul de pensiune pe an 15 cr.

Tote școlarițele, cari vin dela alte școle, pot fi supuse la un examen si au a solvi la fondul bibliotecii taxa de 1 fl.

Elevele, cari s'ar prezenta mai tarziu, au se petitiuneze la directiune, dovedind cu atestat valabil cauza intarzierii.

Brașov, 24 August 1900.

Directiunea școlei elementare-capitală gr. or. române de fete in Brașov.

IOAN ARON,
director.

Literatură.

A apărut *Protocolul adunării generale a Reuniunii invetatorilor din diecesa Aradului* (7 protopopiate). Anuarul se estinde pe 126 pagini, hartiă fină, tipar frumos. Se vinde cu 20 cr. la „tipografia diecesană“ in Arad. Pe langa afacerile interne ale Reun. anuarul cuprinde vre-o cate-va prelegeri practice, disertatiuni si un bine alcătuit regu-

lament pentru afacerile interne, precum si statute pentru societati de ajutorare si un remarcabil Cuvent rostit de directorul si profesorul școlei pedagogice din Arad, Teodor Ceontea. Anuarul acesta il recomandam tuturor invetatorilor de ambe confesiunile.

*

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasa scriere economica a d-lui I. St. Furtuna, editiunea a treia cu 137 ilustratiuni si 224 pag. Opul acesta nu se ocupa numai cu vitele, ci cu tot ce privesece o buna gospodăria, incepand dela boi, cai, oi, capre, porci, magari, si asa pe rand pana la cel din urma pui de găina, gâscă, curcă, rață, ba merge chiar pana la ouă aratand si acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic soris cu multa cunoscinta de cauza si forte bogat in cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultura din Romania si e aprobat de ministerul român al cultelor si instructiunii publice pentru școlele si pentru bibliotecile populare. Se pote procura si dela Tipografia „A. Muresianu“ cu 2 cor. (plus 10 bani porto.)

Recompensele și pedepsele în școla populară.

(Studiu pedagogic de I. DARIU.)

(Urmare.)

B) Pedepsele.

„Copilul nepedepsit
Rămâne nepricopsit“.

O vorbă din bătrâni.

„Se pedepsim, ca
se nu mai pedepsim“.

Un pedagog de renume.

1. Valoarea și necesitatea pedepselor.

Dacă recompensele au fost urmări plăcute ale binelui, atunci pedepsele, lucru firesc, sunt urmări neplăcute ale răului. Amândouă stau in strinsa legătura unele cu altele, cu simpla deosebire, că cele dintâi sunt plăcute și cele din urmă neplăcute pentru cel-ce le primesce. Intre sine, recompensele sunt mijloce disciplinare *positive*, ér pedepsele *negative*.

Pedepșa își are originea dela însuși Dumnezeu aplicată protopărinților noștri in raiu pentru călcarea primei sale porunci date lor. De aci încolo in bibliă mai pe fiă-care pagină cetim amenințări de pedepse, ba le vedem chiar și aplicate in felurite chipuri. Și ađi care stat, care comună, care familiă pot fi scutite de a nu aplica nici un fel de pedepșa celor ce greșesc într'un chip seu altul, și in consecință, care școlă pote fi așa de fericită, care se aibă astfel de școlari, cari se nu merite nici-odata nici un fel de pedepșa? Nici una. Copii sunt crescuți in familiă in felurite chipuri și cu felurite apucături; afara de aceea lumea din afara atentază forte des asupra nevinovăției copiilor și-i îndemna a comite felurite fapte rele, cari nu pot fi trecute cu vederea, fără a fi pedepsite de aceia, cari sunt puși in fruntea lor de a-i conduce spre calea binelui, luminei și adevărului.

Cei mai multi dintre părinți comit o multime de greșeli in creșterea copiilor lor. Unii copii, spre exemplu, au fost tractati prea indulgent, alții prea sever, unii prea resfătați, alții prea urgisiți, unii au contractat o multime de apucături rele ș. a. Școla trebuie să îndrepteze aceste greșeli, căci altminterea nu-și pote ajunge scopul, era pentru îndreptarea acelor greșeli prea des e silita a aplica pe langă mijlocele ordinare, când acestea au fost fără rezultat, și mijloce extraordinare — *pedepse*, căci altfel nu se pote și face.

Astăđi cei mai multi părinți, când incredințază invetatorului pe

copiil lor spre creștere și instruire, îi dau strajnica grijă, ca nu cum-va ingerașii lor se fie pedepsiti vre-odata, pentru-că, dice ei, ingerașii lor sunt micuți și in vârsta asta așa de fragedă, ei nu știu să greșescă. Alți părinți, dimpotrivă, dice că se-i bați pe copii lor până le vei lua de ce piei de pe ei, numai să învețe și să se porțe cum se cade. De sine se înțelege, că invetatorul nu pote asculta nici pe unii, nici pe alții. El va aplica pedepșa aceluia, — fiă orī cine ar fi, căruia celelalte mijloce, ce le recomandă pedagogia n'au putut ave nici un rezultat bun asupra purtării lui și care prin urmare merită cu tot dreptul a fi pedepsit, decât nu voesce să-l lase a aluneca cu totul in prăpastia răului, de unde nu mai este întorcere.

Dacă părinții i-ar aduce invetatorului in advér tot numai ingerași, cum dice ei, atunci el, după expresiunea pedagogului *Wiedemann*, bucuros și-ar arunca nuelușa in foc, pentru-că multumita ceriului, astăđi nu credem să se mai afle pe unde-va și invetatori de aceia, cari se simță o plăcere in a pedepsi vre-un copil cu vină și fără vină.

Ađi in fie-care școlă, fiă chiar și într'o stare mai primitivă, se aud vorbele: „Copii, ședeți frumos! — Tăceți! — Ascultați! — Băgați bine de seama? — Învețați! — Lucrați bărbătesce! — Fiți de trebă! — Nu faceți gălăgie, și alte multe, care iau formă de legi școlastice și, cari trebuie să se implinescă întocmai fără nici o abatere, decât voesce, ca și invetatorul să-și implinescă cu scumpătate datoria sa cea sfântă de a deștepta și crește pe copii incredințați lui, așa după cum cere scopul suprem al educațiunei.

Un invetator cu deplină cunoscinta de chiamarea sa, scie in fie-care đi cu cine și ce are de a face. El scie, ce le trebuie micuților incredințați lui. Scie și aceea, că pomul nu cade dintr'o așchiă. De aceea el e pururea activ, pacinic, răbdător și bun. El spune la toți cu vorbe blânde și înțelese, tot ce au să facă și cum să se porțe in școlă, pe stradă și acasă. Ba și arată in-su-și ce vede, că e de lipsă pentru ei. Ei trebuie numai să ia bine seama și să asculte cu atentiune, ca să scie, ce au să facă după asta.

Ei, dér aci e buba, că nu toți fac asta. Nu toți ascultă, Invetatorul are multa răbdare cu ingerașii mamii și ai tati și, decât vede, că nu toți au făcut aceea ce erau datorți a face, mai repetază odată, de doue-ori, ba și de câte de ce-ori aceea ce le-a spus, numai să înțelgă ei bine și să facă. Ei, dér și acum mai sunt încă de aceia, cari nu atât pentru-că nu pricep, ci numai pentru că nu vrău să facă aceea, ce li-s'a spus. Atunci ce e de făcut? *Pedepșa*, și punct. Românul dice: „*Copilul nepedepsit, rămâne nepricopsit, și că bătaia e din raiu; orī dă-i la dos, ca se-i mērgă mintea la cap!*“ Mai dice-se și aceea: „Părinții au mâncat mere pădurețe și li-s'au strepeđit dintii copiilor.“ „Greșelile părinților se răsbună asupra fiilor — până in al nouălea ném.“ *Invetatorul, de cruță nuelușa, se face și el culpabil de aceste păcate și-i partaș pe jumătate cu părinții la ele.*

Progresul omenirii merge tare incetișor din pricina atător greșeli ale părinților și invetatorilor in creșterea și instruirea copiilor. Nu ved răul într'altă parte. Aci e cuibul răului. Pote-că mă va înțelege cine-va.

(Va urma.)

ECONOMIA.

Lucrarea pământului.

La lucrarea pământului avem să ne însemnăm două lucruri mai de căpeteniă: timpul când se se lucre pământul pentru fie-care sămănătură și modul cum e a se face sămănătura.

Timpul trebuie ales așa, ca pentru fie-care sămănătură, când se lucre să nu fie nici prea môle, nici prea tare, ci să aibă gradul de mijloc între umezela și uscăciune.

Dacă pământul se lucre în stare prea umeză, atunci la arat brazdele se țin într'una și uscându-se în starea acesta, se întăresce prea tare, așa, că sămînțele cultivate pe el abia pot străbate prin scórta dela suprafață, ca să răsără, ér decât pământul e prea uscat, atunci se fac bolovanii mari, prin cari sămînțele de asemenea nu pot răsări într'o măsură potrivită. De aceea economiștii practici au calculat, că, decât se lucre pământul, acesta să nu aibă mai mult, decât cam jumătate din umezela sa.

Ce se ține de modul lucrării pământului, el trebuie să se lucre potrivit, pentru cultura fie-cărui soi de plantă. Astfel pentru cultura plantelor mai mari în paiu, pământul trebuie lucrat mai afund și mai des, ér pentru cele mai mărunte, mai pe de-asupra.

De regulă pământul la ogor trebuie să se lucre mai afund, ca la întors și la sămănat. A lucre pământul și la sămănat tot așa de afund, ca și la ogor, nu numai că nu e folositor, dér pôte să fiă chiar stricăcios prin aceea, că alunecând grăunțele prea afund în pământ, acolo ar pôte să se putredescă și să piară.

Peste tot, arăturile se împart în trei părți: aratură afundă séu ogor, cari nu trec peste 20 cm., aratură mijlocii, cari trec peste 10 cm. și aratură la față, cari nu trec peste 10 cm. Arăturile afunde nu trebuie făcute dintr'odată, ci treptat, întorcându-se cu prilejul facerii ogorului câte-o pătură mai subțire, din pătura cea mórta de desupt a pământului. Tot așa nu trebuie făcute arăturile, nici tot la suprafață, căci atunci se sleiesce pătura cea roditoare a pământului.

Pământul, care se lucre și întorce cu plugul, séu celelalte unelte economice, se numesc pătura cea roditoare, ér cel de desuptul acesteia se numesc pătura cea mórta (sub sol). Pătura roditoare e de mare însemnătate pentru cultura plantelor, de ore-ce cu cât ea e mai grósă, cu atât au plantele o suprafață mai mare, din care să se pótă nutri. De aceea se ară și sapă pământul, ca pătura roditoare să se mărunțescă și țérineze cât mai bine, ca astfel cu prilejul ploilor să se pótă topi mai ușor sárurile aflătoare în ea și plantele cultivate, cu ajutorul rădăcinilor, să pótă suge leșiile de lipsă pentru încolțirea, crescerea séu cócerea lor.

Dela modul, cum se lucre și îngrijesce pământul atérna tot-déuna și rezultatul recoltelor, de-ore-ce s'a constatat, că pe același pământ sămănăturile pot să fie mai bune séu mai slabe, după-cum adecă au fost și recerintele de lucrat și sămănța sămănată.

Peste tot uneltele pentru lucrarea pământului se împart: în unelte de mână, de vite și mașini. La începutul economiei, uneltele pentru lucrarea pământului au fost numai de lemn. Cu aflarea metalelor s'au aflat și introdus și uneltele de fer,

cari întrec în tóte privințele pe cele de lemn.

Pe întinderi mai mici, cum e la cultura legumilor în mic, pământul se sapă cu hîrlețul, pe întinderi mai mari, cum e la cultura bucatelor séu a legumilor în mare, pământul se lucre cu plugul, tras de vite séu mánat de puterea aborului și a electricității. După socotela unui economist, lucrul omului e de 5—6 orî mai scump, ca cel sévêrșit cu vitele și de 40—50 orî mai scump, ca cel sévêrșit cu puterea aborului séu a electricității.

Dacă pământul nu s'ar lucre, el s'ar îndesa și împetri tot mai tare, așa, că în cele din urmă nu ar mai pôte cresce și exista nici o plantă nobilă pe el, ci numai burueni nefolositoare, ba unele pôte chiar și veninóse.

Fie-care sămănătură după recoltă lasă pământul, pe care a fost cultivată, într'o stare mai rea și mai séracă în materii nutritóre, de cum a fost acela înainte de sămănat. De aci s'a ivit trebuința, de a lucre pământul în fie-care an de nou, decât voim a cultiva nóuë plante pe el.

Prin lucrarea curentă, pământul își capătă tóte acele însușiri, cari se recer pentru încolțirea, crescerea și cócerea nóuëlor plante. El devine mai permeabil, afenat séu pufaios, așa, că căldura, aerul, umezela și lumina îl pot străbate mai ușor.

Prin lucrare și întórcere, pământul se amestecă și intrupéză mai bine cu gunoiul, ce se întinde pe el, se mai sparg și nimicesc și cuiburile de șóreci și alte animale de pe sub pământ, apoi se mai nimicesc mulțime de ouă și insecte stricăciose sămănăturilor și în urmă pământul își recăstigă în parte puterea perdută prin desecele recolte séu culesuri.

Lucrarea curentă și îngrijirea pământului supus culturii vedesce tot-déuna pe economul harnic și practic în economiă, pe când cel nelucrat și neingrijit de-ajuns arată pe economul mai puțin harnic și practic în cele economice. Astfel dintr'o singură privire a pământului supus culturii, omul își pôte face judecata și asupra proprietarului séu.

Așa stând lucrul prea firesc, ca fie-care econom, să caute și aplice tóte acelea unelte practice în economie, cu ajutorul cărora pôte să facă din pământurile supuse culturii plantelor, un adevêrat raiu pământesc.

I. Georgescu.

Prăsirea găscelor.

Gâsca este una din cele mai folositoare; adevêrat, că nu ouă atât, ca găina și așa nici nu putem avé așa mult câștig din ouă, precum avem dela găină, dér perderea acesta o suplinesc alte folóse, ce câștigăm dela gâscă. Chiar decât căpătăm dela o gâscă numai 15—20 ouă, din cari se pun sub cloșcă 10—12, avem însă carnea și pe nele, ér pe lângă tóte acestea putem conta la un câștig frumos din prăsirea lor.

Mulți sunt de părere, că gâscele se pot prăsi numai pe lângă ape curgătoare, séu lacuri; din cauza asta, fiind-că nu locuiesc lângă ape, nici nu se ocupă cu prăsirea lor.

Este adevêrat, că gâsca se ține de specialitatea paserilor de apă, îi place mult apa, fiind-că se scaldă și curăță în apă, ér nu în nisip ca găina, dér nu ne costă multă ostenelă de a pregăti lângă fântână o bălțuță pe séma ei, prin care îi satisfacem în parte recerintelor.

Este adevêrat, că în locurile, ce se află lângă o apă curgătoare séu lac, ținerea și crescerea găscelor ne costă mai puțin, căci în apele aceste gâscele își găsesc nutremântul corêspunđtor firei lor și aflându-se în locuri de acestea este de-ajuns, decât capătă pe sêptemână de 2—3 orî

nise grăunțe. De aceea greșesc mult cei-ce locuiesc pe lângă ape curgătoare séu lacuri și nu prăsesc gâsce orî rațe; căci în locurile acestea se pôte o gâscă bêtănă ciupeli pe an de 4-orî, ér una tînêră de 3 și așa o gâscă bêtănă ne aduce un câștig anual din pene dela 1 cor. până la 1 cor. 60 bani, ér una tînêră 80 bani până la 1 cor. 20 bani.

Gâscai îi place timpurile ploioșe și nici nu este așa simțitoare în contra frigului ca găina; dér pentru aceea îi priesce cotețul uscat și călduț și de acesta are și mare lipsă, căci decât iernéză într'un coteț friguros, umed și necurățit, atunci începe a oua mai târziu și astfel întârzie și cu clocitul, deși numai gâsca din Mărțișor se pôte bine valorisa, căci atunci puii se pot deja vinde în tîrg cu preț mai bun, ér de altă parte și pentru aceea, fiind-că cele scóse din luna lui Mărțișor se pot de mai multe-orî ciupeli.

Specialitățile nóstre de gâscă sunt de o natură fórte vânjósă și acomodată de îngrășat. Deși au trup mai mic, decât cele din țêri străine, de es. ca cele din Emdem, Pomerania și Toulous, dér nu sunt așa de gingașe și de natură simțitoare ca acelea.

Sunt în rêtăcire, cari cred, că ținerea găscelor ar fi costisitoare, căci deși recer deosebită băgare de sémă în deosebi pe timpul clocirii, când și nóptea trebuie cloșcele căutate, ca puii mici să nu se innee în ouă, dér gâsca are și avantajul, că se pôte ține 8—10 ani și e espusă la atâtea bóle, ca găina și de bóla de găini așa numită coleră, pe care-o capătă și rațele, gâsca nu se molipsește.

Dacă gâsca are ierna un coteț călduros, se împreună încă în Ianuarie și în curând începe a oua. Indată-ce observăm, că împreunarea s'a început, avem să pregătim cuiburile, ca să pótă cloci tot în cuibul acela, unde a ouat. Cuiburile găscelor, cari clocesc, sunt a se aședa la o anumită depărtare unul de altul, căci ele încontinuu se cêrtă, și fiind prea aprópe, prin svircolirea lor scapă multe ouă, și — pe lângă asta — ouăle se rēcesc și puii se pot îneca.

Ouăle sunt a se scóte din cuib în tóte zilele și este bine a se însemna cu cerusa datul și că sunt dela gâscă tînêră séu mai bêtănă, ca așa să putem pune sub cloșcă ouăle dela gâsca mai bêtâne și nu prea vechi, ér dela gâsca mai tînere să punem numai atunci, decât nu avem dela cele mai bêtâne.

Ouăle sunt a se ține în loc rēcoros și uscat. Când gâsca încetă de-a oua începe a sedé în cuib și a și-l curăți; acesta este semnul, că nu putem pune mai mult de 13—15 ouă, căci fiind mari, mai multe nu pôte bine coperi. Ouăle rêmase se cumpără cu 20—24 coróne.

(Va urma.)

P O V E Ţ E.

Folósele prásirei găinilor.

Avem fórte mare câștig din prăsirea găinilor, din care în multe casuri pot trăi familii întregi, ba pot pune din câștig și ceva la o parte.

Să luăm ca basă a socotelei nóstre numai o găină, care în calcul de mijloc pôte da la an 120—140 ouă; din acestea punem 22 sub cloșcă și iese din aceste 18 pui, cari îi putem cresce, și ouăle celelalte le vindem în calcul de mijloc cu 3 cor.

Vîndînd cei 18 pui, căpătăm câte 60 bani pe unul, avînd la olaltă suma de 10 cor. 80 bani; decât mai audaugem la asta și suma de 3 cor. căpătăm din vîndarea ouălor, avem suma de 13 cor. 80 bani.

Nutremântul cel mai acomodată pe séma gainelor este orzul, și, decât dăm găine în lunile de iernă, adecă în Noemvre, Decemvre, Ianuar și Faur, când găina este așa dîcînd restrînsă și avisată la nutrirea din mână, $\frac{3}{10}$ litre pe di, socotind litra cu 48 bani, ér în celelalte 8 luni, adecă 249 zile: dela 1 Martie până

la finea lunéi Oct., când găina își găsesc ierbă și diferite insecte, putem socoti $\frac{1}{10}$ litre pe di, socotindu-o cu 48 bani.

Calculând hectolitru de orz cu 3 cor. 28 bani; adaugînd lângă asta și celelalte spese 2 coróne 52 bani avem la olaltă 5 cor. 80 bani.

Dacă subtragem cheltuelile acesteia de 5 cor. 80 bani din venitul mai sus arătat de 13 cor. 80 bani, după o găină, rêmâne un câștig curat de 8 coróne.

Prăsirea găinelor în mare este împreunată cu spese mai multe, și decât mai socotim 2 cor. la fie-care găină pentru îngrijire, întocmirea cotețului, perderile prin bólele găinilor, totuși ne mai rêmân 6 cor. ca câștig curat pentru fie-care găină.

Avem să mai socotim în câștigul acesta folosul, ce avem din gunoiul, penele lor, și étă venim la conclusiunea, că rar este un ram de economiă, care ne pôte aduce folóse mai mari și care să ne pótă ajutara la ajungerea unei stări materiale mai bune, ca prăsirea găinelor, — numai să o facem rațional, și să ne alegem specialități acclimatizate și corêspunđtore împrejurărilor nóstre.

*

Ingrășarea găinelor. Găinele îngrășate sunt fórte căutate în piațele orașelor mari, se plătesc cu bani scumpi în ospétării, fiind-că servesc ca fripturi plăcute. De aceea trebuie să ne silim ca să îngrășăm găinile spre a-le pôte vinde mai cu preț.

Găinile mai bêtâne, cât și puicile și claponii, pe cari voim a-i îngrășa, îi despărțim de ceilalți și îi aședăm cât se pôte în loc mai îngust, ca așa să nu fie în stare a face mișcări mai mari, căci condițiunea principală a îngrășării galițelor este ca ele să nu facă multă mișcare.

În cele 10 zile dintăit le dăm, schimbând cucuruz și orz fert, de-odată numai atât, cât pot mânca lacom și cu poftă bună, dér să capete peste di cât de des de mâncare. Este de recomandat, ca să fierbem cucuruzul și orzul în apă sărată. Odată pe di le putem da și sémînță de cânepă, ér în loc de apă le dăm lapte acru séu zér. Ca să le mărím pofta de mâncare, putem să mestecăm tot a treia di în beutura lor puțin antimoniu luat cu vêrful cuțitului.

După 10 zile le nutrim tot în decurs de 10 zile cu un luat frămîntat din țérîte de cucuruz și grâu, care mestecându-le cu puțină unsóre séu lapte, le dăm dumicate în bucăți mărunte. În cazul, când nu ar mânca lacom și n'ar consuma de sine cantitatea recerută, putem să le și îndopăm, ca gâscele. De beut au să capete în aceste 10 zile din urmă în tot cazul lapte acru, fără a le mai da grăunțe de cânepă.

După modalitatea acesta îngrășarea ține numai 20 zile, în care timp găinele se îngrășă fórte frumos, și prețuesc de două-orî atâta, ca cele neingrășate. Cu tot-adinsul se recomandă decî economelor nóstre, ca să se ingrășe galițele de vîndare, căci vor avé un câștig îndoit, încă și în acel cas, când neposedând găini din prasila proprie, vor fi nevoiți a le cumpára spre acest scop.

Reghianul.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Originea femeii.

Într'o poveste indiană — tradusă de un învêțat englez din limba hindostană, se dá următorea interesantă versiune despre originea femeii:

Când Parabrahma, creatorul universului în mitologia indiană, voi să creeze pe femeia, a făcut fatala observare, că la crearea bărbatului i-s-a isprăvit întreg materialul. Consternațiunea i-a fost mare și l-a pus pe gânduri adânci. Resgândindu-se a ajuns la următorul rezultat: Luă grațioasă rotunzime a lunei, liniile undulătoare și mlădioșia șerpelui, spiralele elegante ale plantei suitore, tremurul ușor al firului de iarbă, grațilitatea și flexibilitatea sălciei, fragețimea floriei, ușurătatea penei, privirea blândă a porumbiții, rața migălitore și șăgalnică a sôrelui, lacrimile norului trecător, neconstanța vântului, sfiala iepurelui, vanitatea pânului, rigiditatea diamantului, dulcea mierei, crușimea tigrului, văpaia focului și rēcăla zăpedei, limbușia papagalului, ciripirea turturiceii, lingușirea, precum hăitarea și maliția pisicii. Tôte acestea Parabrahma le amestecă și alcătui din ele femeia, pe care o dete bărbatului de soția.

Povestea ne spune mai departe, că bărbatul gustând societatea femeii timp de o săptămână, se duse la creatorul și dîse: „O Dómne, creatura ce mi-ai dat, îmi otrăvesce viața. Ea-și bate gura neconținut și îmi ocupă tótă ființa. Se plânge mult fără să avehă motiv, și e mai tot-déuna bolnavă. Te rog, scapă-mé de ea, căci nu pot trăi cu ea“. Și Dumneșeu îi luă înapoi creatura hilită. Dér după o săptămână se ivi omul. „O Dómne, dîse el, de când mi-s-a dus soția, mé simț isolat. Acum 'mi aduc aminte, că femeia ănu numai flecărea și suspina, ci îmi și cânta cu glas dulce și mé desmerda. Dēcă nu o pot redobândi, eu încă nu vréu să mai trăesc“. Indelung îndătorul Creator avú compătîmire cu omul mähnit și-i predă încă odată femeia. Dér abia trecură trei zile și omul trăsî se presentă înaintea lui Parabrahma și se plânse: „O Dómne, nu știu cum mai e, dér acum sunt convins, că soția îmi face mai multă supărare, decât bucurie. Te rog, scapă-mé de ea“. „Făptură îngrată! dîse Dumneșeu fôrte mähnos, „du-te și veđi cum te vei împăca cu ea. Eu nu vé mai despărțesc. Tu dîci, că nu poți trăi cu ea, dér de acum înainte nici să nu fi în stare să trăi fără de ea!“

Și așa a rămas până în zilele nôstre.

Vizirul cel înțelept.

Mahomet, regele Christianului, principe desfrénat, era cărmuit numai de lingușitorii eunuci ai săi.

El își petrecea viața în mijlocul harumului său, printre femeile lui, într'o adencă lenă, și frênele guvernului le lăsa în mâinile vizirului său.

Din fericire acesta nu-i seména, el avea darurile ce lipseau Sultanului, iubea dreptatea și veghea fără obosire asupra guvernului său, pedepsind pe toți fără a face excepția de persoană.

Pentru acésta toți lingușitorii și tôte femeile din haremul Sultanului erau nemulțumiți.

Ei calumniară pe bietul vizir în fața Sultanului lor, încât acesta îl dete afară din marea lui slujbă.

Virtuosul vizir vedú, că ori-ce ar dîce pentru apărarea sa ar fi de prisos și de aceea se supuse orbește la hotărîrea exilului, mulțumindu-se numai a amiuti regelui, că întot-déuna și-a dat silința de a-și îndeplini datoriile și, drept mulțumire de acestea, să îl lase să cultive un pământ, ce n'a mai fost cultivat și a-l aduce în stare de a produce și de a-se hrăni din el. Mahomet, neputénd refusa o cerere atât de neîsemnată pentru el, unui om a cărui sîrguință era cunoscută pretutindenea, porunci să se caute un asemenea pământ, însă după tôte căutările nu se găsi în nici un colț al împărăției sale.

Tótă țera era productivă.

Nicărî nu se afla nici un loc pustiu, nici sêraciă, nici sêraci, cum se ved în alte țeri, în care sêraci sunt cu sutele de mii, și nimeni nu ia inițiativa de a face ospiiciuri pentru ei.

Regele, căruia acésta scire îi fú adusă de către ómeni, care vedeau nevinovăția

exilatului, îi spuse, că îi va da un teren cultivat cel mai frumos, care își va alege.

Dér vizirul răspunse:

„Nu cer altceva pentru serviciile mele decât mulțumirea sufletescă de a fi slujit țera cu cea mai mare credință“.

„N'am dorit altceva, decât a vedé ce dîce toți ómenii despre mine“.

Acest răspuns deschise ochii regelui.

El restabili din nou pe înțeleptul vizir, dându-i cea mai mare demnitate în tótă împărăția sa și cărmuirea statului, — hotărîre căreia se dîce, că i-a rămas credincios până la sfîrșitul vieții.

POSTA REDACȚIUNELI.

D-lui Y. Munții apusenî. Trebuia să se scrie la timpul său în raport special. Cum doresc d-ta nu putem face.

Prognoza timpului.

(După cälindarul căpit. Späriosu.)

Săptemăna din 2—8 Sept., ploios: 2—4, chimbăcios în 7.

Săptemăna din 9—15 Sept., ploios: în 9, 10 și 15.

Cälendarul săptemănei.

AUGUST. are 31 zile. MĂSĂLAR.

Zilele	Cälend. Iul. v.	Cälend. Greg.
Dum.	27 Cuv. pär. Pim.	9 Gorgoniu
Lunî	28 C. p. Moi. arap.	10 Nicodin
Marți	29 †Tă. cap. sf. Io.	11 Atanasia
Merc.	30 Alesandr. Pavel	12 Valeriu
Joi.	31 Brêul P. V. Mar.	13 Ida și Melida
Viner	1 † C. Simion stël.	14 † Ină.†. Cruci
Sâm.	2 M. Mamaut	15 Nicodin

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 7. Septembrie 1900.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
I H. L.	Grăul cel mai frumos	14	60
"	Grău mijlociu	11	20
"	Grău mai slab	11	—
"	Grău amestecat	9	47
"	Sécără frumósă.	7	20
"	Sécără mijlociă.	6	80
"	Orz frumos	7	—
"	Orz mijlociu	6	60
"	Ovês frumos.	5	—
"	Ovês mijlociu	4	60
"	Cucuruz	9	40
"	Mălaiu (meiú)	8	20
"	Mazăre.	14	—
"	Linte	20	—
"	Fasole	9	—
"	Sémênță de in.	92	—
"	Sémênță de cânepă	9	—
"	Cartofi.	1	50
"	Măzărîche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	88
"	Carne de porc	—	96
"	Carne de berbec	—	64
100 kil.	Său de vită prospët.	50	—
"	Său de vită topit.	72	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.10
Renta de coróne ung. 4%	90.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142.—
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	116.80
Losuri din 1860.	132.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.96
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	685.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	666.50
Napoleondori	19.30
Mărci imperiale	118.20
London vista.	242.05
Paris vista	96.25
Rente de coróne austr. 4%	97.90
Note italiene	90.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Măier.

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.06	Vënd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.86
Napoleond'ori. Cump.	19.26	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.71	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Cancelaria advocațială

a avocatului

Dr. Iulius Orendi

e în Strada Porții Nr. 26.

AVIS.

La subsemnatul în Orăștie (Szászváros) se capătă cantitate de 1500 Kilograme de

Slănină grósă

albă, de pirlit, cu preț fôte moderat,

Voitorii de a o cumpăra tótă său dela 50 kilograme în sus, să se adreseze la

Vasile N. Bidu

în Orăștie (Szászváros).

1056.1-4.

Instrucție în Violină.

Dómna Olga Coulin nasc. Fogarischer a început a da instrucție în violină, și se primesc încă elevi și eleve.

Informațiuni mai de aprópe se pot lua în Strada nouă de sus nr. 23, dela órele 9—10 a. m. și dela 2—3 p. m. 1075,2—3

De inchiriat.

în Str. Căpitanului (Scheiu) nr. 12/C. O locuință costată. tóre din 4 odăi, bucătărie, cameră, pod, pivniță, (etagiul prim).

Informațiuni se pot lua la serviciul dela „Albina“. Loco. 1076,2—2

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai indelungat seu lunare.

INSTRUCȚIE

în CUSUT, CROIT și DESEMNL

a tot felul de tipare pentru

H A I N E de D A M E

se dá cu preț moderat.

Brașov (Scheiu), Strada Căpitanului nr. 19

In Pensionatul concesionat KONOPASEK, Brasov

se primesc cu prețuri moderate eleve atât interne cât și externe pentru instrucțiune în științe, musică, limbă și lucruri de mână.

Programe se dau gratih. 1079,2—3.

Casa Nr. 75, Brașovul-vechit din Strada Lungă este

de vëndare din mână liberă.

Informațiuni tot acolo. 1078,3—3.

CAFEA direct din Hamburg

4 3/4 Kilo garant. Calitatea cea mai bună, liberă de porto, cu rambursă, seu trimiterea 1010,9—10. pretului:

Afrik. Mocca, perlbohn.	C. 7.70
Santos, extra fină	7.70
Salvador, ff. verde, cu tãrie	8.70
Ceylon, vênătã verde, extraf.	11.80
Goidjava, gálbuie	11.20
Perlkaffee, fôrte fină	10.80
Arab Mocca, ff. arom.	13.20

Prețuri curente și tarifa vamalã gratis. **ETTLINGER & Co. Hamburg.**

TRAGEREA ULTIMĂ

La Loteriei de clasă ungară

începe în 12 Sept. și duréză până în 10 Octob.

30,000 numere cu 9.550.000 câștiguri.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos:

1.000,000 (un milion) Coróne

Premia 600,000 (șese sute de mii) coróne.

Alte câștiguri principale:

400,000 Coróne

200,000 ”

100,000 ”

60,000 ”

40,000 ”

2 à 30,000 ”

3 à 20,000 ”

20 à 10,000 ”

Câștigul cel mai mic 200 ”

Prețul losurilor:

Un los întreg 160 coróne, o jumătate 80 coróne,

Un șert 40 ” o optime 20 ”

și se pot căpéta în marea alegere la

Jacob L. Adler & Fratele

societate de bancă în comandită.

BRAȘOV.

1069,4—5

Nr. 188—1900.

Licitațiune și pertractare de oferte.

Pentru esarândarea agrilor (holdelor) și liveștilor ale orașului Brașov din comunele. cari au aparținut oarecând Brașovului, *Apața, Crizbav, Bran, Zărnești, Tohanul nou și Vlădeni*; mai departe a dreptului de pescuit al orașului Brașov în *Apața* pe timpul dela 1 **Novembre 1900 până la 31 Octombrie 1903**, precum și *livada numită „Fleischer“ în Buzéul mic* pe timpul dela 1 **Novembre 1900 până la 31 Octombrie 1906**, se va ține în 14 **Septembre 1900 la 9 ore a. m.** o licitațiune și pertractare de oferte la oficiul economatului orașenesc din loc.

Azume: se vor esarânda agrii și liveștile

din Apața	c'un preț de strigare dela	300 corone,
„ Crizbav	„ „ „ „	400 „
„ Bran	„ „ „ „	600 „
„ Zărnești	„ „ „ „	280 „
„ Tohanu-nou	„ „ „ „	400 „
„ Vlădeni	„ „ „ „	280 „
dreptul de pescuit din Apața	„ „ „ „	10 „
și livada „Fleischer“ din Bozéu	„ „ „ „	1600 „

Licitațiunea și condițiunile contractului de esarendare se pot vedea până la ziua sus numită în biroul economatului orașenesc.

Agrii și liveștile din fiă-care sus numitele comune se vor esarânda la oaltă ca o singură grupă și astfel pentru fiă-care grupă sunt a se înainta oferte.

Brașov, în 25 August 1900.

1077,2—2.

Oficiul economatului orașenesc.

Schimbare de local.

Subsemnata Librărie își permite a aduce la cunoștința Onor. public și a binevoitōrei sale clientele, că **și-a permutat Librăria în str. Hirscher nr. 11**, alături cu Tipografia Ciurcu & Co.

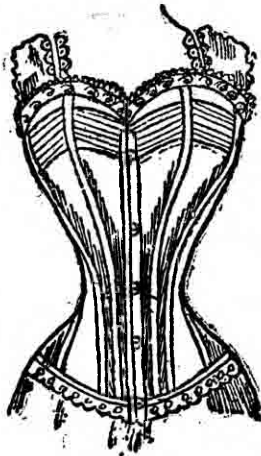
Tot cu această ocaziune rōgă Librăria Editōre pe Onor. public și clientelă, ca să binevoescă a-o onora și în viitor cu sprijinul D-lor, asigurându-le serviciu prompt și solid.

Cu deosebită stimă:

Librăria-Editōre Ciurcu.

1081,1—3

Deschidere de atelier nou!

Aduc la cunoștința On. public, că **am deschis în Strada Vămii nr. 28, vis-a-vis de biserica catolică un**

Atelier pentru Corsete (specialități) de Viena și Paris,

unde se efectuează după măsură toate fașonele de **Corsete, Ajour, Batist, Seintur**, ce absorbă transpirațiunea, de a se ține drept, **Corsete** de casă și de Velociped.

Mare asortiment în Corsete gata.

Mă rog de o cercetare numărōsă

B. Goldstein.

2—10

Reparaturī se primesc.

Femeile din Viena au a frumșeta lor

în prima linie întrebuițării celei mai plăcute, renumitei și cu deplin efect

Original Pasta Pompadour

inventată de fericit med. Dr. A. RIX.

Cine se folosește de acest mijloc, *capătă o colōre sănătoșă a feței, țint frumos fără încreșturi* până la bătrânețe, depărțeză pistrui, pete de ficat, bubat, coși, roșetă și toate necurățeniile pielii, despre ce se garantează, sēu se dă bani înderēt.

S'a aplicat această pomadă, de persoane distinse, artiști etc., deja de 40 ani, ce se pōte dovedi cu atestate și epistole de recunoștință. Cea mai bună dovadă de bunățate și efectul ei est-, că există de 40 ani și în intervalul acesta sute și mii de mijloce pentru frumșete sēu inventat și erăși au dispărut. Prețul unui borcanei pe 6 luni 1 fl. 50 cr. Sul de probă bucată 50 cr.

Laptele Pompadour dă pielii o albă ca laptele, care rămâne și după ce se spală fața. Un flacon original 1 fl. 50 cr.

Pompadour săpun 30 cr. Pompadour pudră rosa crēme albă 1 fl. 25 cr.

A se adresa cu conștință la **WILHELMINE RIX Dr. Wwe SÖHNE** (Anton Rix & Bruder), **WIEN Praterstrasse Nr. 14.** — În **Budapesta** la **IOSIF TÖRÖK** Königsstrasse Nr. 12, în **Brașov** la **VICTOR ROTH** Farmacia „La urs“ lângă teatru, la **TEUTSCH & TARTLER.** — Pachetele sunt plombate. 6—9,889.

Hotel Europa

Avem onōrea a atrage atențiunea On. public amator de bere, că cu începere de 9 Septembrie a. c. **vom pune în vîndare** în Restaurația noastră recunoscută ca bună

Bere de Martie (Märzen Bier)

din Berăria pe acțiuni **Steinbruch** cu

8 cr. păharul.

Se pōte lua dejun în porții micī (Zonen).

NB. La Concerte se dă berea tot cu prețul de sus.

Cu tōtă stima:

KONRADT & STEIN
arēndatoriī Hotelului.

1079,1—3

Hotel Europa.

Cele mai bune

Pianuri și Pianinuri

din cel mai bun material, solid lucrate și cu gust adustate, c'un ton admirabil, durabile în acordare, avēnd un al treilea pedal (registru de harpă specialitate) prin care se pot dobândi efecte dulci-delicate ale tonului, (de es. echoul),

liferēză fabricanții de pianuri c. și reg. ai curții

Frații Stingl,

proprietarii celor mai mari fabrici de Pianuri în monarchia austro-ung., posesori de 33 de distincțiuni, două ordine etc.

Pentru fie-care instrument cumpărat dela această fabrică se dă o **garanție de dece ani.** Esemplare alese se găsec și pot fi încercate la Dombul

IULIU JASCHIK, director de musică,
Strada Orfanilor nr. 6, etagiul I.

Nici un amator de piano și pianist sē nu întărdie sē vadă și sē încerce aceste instrumente. 2—

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele

Pachete-Kathreiner!

Nici odată însă deschis ori în pachete imitate cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner este cel mai gustos, unic sănētos și tot odată cel mai ieftin surogat la cafeaua de boane.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner se bea în sute de mii de familii cu plăcere și succes crescând.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner suplinește în modul cel mai bun cafeaua de boana acolo, unde din considerații sanitare aceasta e oprită de medici.

S. rumänisch IIIb.